

ХРИСТОС РОДИВСЯ! СЛАВІМО ЙОГО!

РІЗДВЯНЕ ПРИВІТАННЯ

Світовий Конгрес Українців сердечно вітає Ієрархів і душпастирів українських Церков у всьому світі, а також усіх українців в Україні та в діаспорі з одним із найбільших християнських свят - Різдом Христовим!

Величний день Різдва Христового, який уславлює прихід у земний світ Сина Божого, духовно зміцнює нас, відроджує наші душі в любові і всепрощенні, додає віри в торжество добра над злом та вселяє в нас почуття надії на щасливе майбутнє. У свідомості кожного українця Різдво Христове поєднується з урочистими релігійними обрядами та з народними традиціями, які додають цьому святу національного колориту.

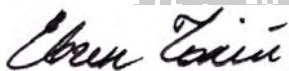
Радіючи світлій події священної історії, ми, як єдина родина, щиро вітаємо один одного словами "Христос родився! – Славимо його!" та, за давнім звичаєм, збираємося в колі найближчих для нас людей. Ми разом возвеличуємо народженого у Вифлеємському вертепі Сина Божого і молимося за тих, хто рідний і дорогий нашому серцю, а також за наших братів і сестер в Україні та за духовну Батьківщину - Україну, щоб вона могла перебороти всі труднощі на своєму шляху та вільно розвиватись, примножуючи славу і багатівікові надбання нашого народу та впевнено йдучи до відновлення української нації.

Нехай же Різдво Христове принесе в кожную українську родину мир, злагоду і здоров'я та згуртує всіх українців світу в молитві за свій народ і Україну!

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

СЛАВИМО ЙОГО!

Світовий Конгрес Українців

Евген Чолій
Президент

Стефан Романів
Генеральний секретар

ДІЯЛЬНІСТЬ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ

УКРАЇНА

ЗУСТРІЧ КЕРІВНИЦТВА СКУ З ПРЕЗИДЕНТОМ ВІКТОРОМ ЯНУКОВИЧЕМ

---

21 червня 2010 р. в Києві відбулась перша офіційна зустріч керівництва Світового Конгресу Українців (СКУ) з Президентом Віктором Януковичем. З боку України в ній узяли участь Президент Віктор Янукович, міністр закордонних справ Костянтин Грищенко та заступник глави Адміністрації Президента Анна Герман. СКУ на зустрічі представили президент Євген Чолій та генеральний секретар Стефан Романів.

На початку зустрічі Президент Віктор Янукович сказав: *“Я дійсно мав бажання зустрітися з керівництвом Світового Конгресу Українців. Вважаю, що це – провідне об’єднання всіх громадських організацій української діаспори”*. Він зокрема заявив про потребу покращення співпраці з українцями всього світу та підкреслив, що хотів би почути думку представників української діаспори про життя сучасної України та відповісти на їхні питання.

Президент СКУ Євген Чолій відзначив довголітні відносини України і СКУ та наголосив на необхідності обговорення основних принципів і засад попереднього співробітництва, а також звернув безпосередню увагу на підписані протягом 2009-2010 рр. чотири меморандуми співпраці. Окрім цього, він передав Президенту Віктору Януковичу *Меморандум про важливі питання, що стосуються України та української діаспори*, в якому викладено зміст основних тем для розгляду: загроза втрати контролю над стратегічно важливими галузями промисловості України; угода про Чорноморський флот, яка продовжує термін перебування російських військових баз в Україні; важливість вступу України до Європейського Союзу та Організації Північноатлантичного договору; впровадження *de facto* другої державної мови в Україні; заяви про порушення людських прав і основних свобод в Україні; Голодомор 1932- 33 рр. в Україні – геноцид українського народу; встановлення пам’ятників Сталіну в Україні; порушення людських та національних прав українців Росії та безпідставне звинувачення Організації Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери в резолюції Європейського Парламенту.

Після обговорення низки порушених Світовим Конгресом Українців питань, Президент Віктор Янукович заявив, що дасть на них офіційну відповідь.

Повний текст Меморандуму :

МЕМОРАНДУМ про важливі питання, що стосуються України та української діаспори

Світовий Конгрес Українців (СКУ) є міжнародною координаційною надбудовою українських громад діаспори. Він представляє інтереси більше 20 мільйонів українців та об’єднує в своєму складі українські організації із 32-ох країн світу. СКУ визнаний неурядовою організацією в Економічній та Соціальній Раді Організації Об’єднаних Націй. Вже більше 40 років СКУ безперестанно і наполегливо відстоює інтереси українців усього світу, докладає великих зусиль до розбудови та зміцнення українського громадського життя, а також дбає за утвердження незалежності України та розширення співпраці з нею.

Зважаючи на довголітні відносини України та СКУ, а також на зміну влади в Україні в 2010 р. та її дії, СКУ вважає необхідним вирішити наступні питання відносно України та української діаспори:

1. Основні принципи і засади попередньої співпраці СКУ з Україною та офіційна позиція щодо них нинішньої влади

15 квітня 2009 р. СКУ представив та з тим обговорив з владними структурами України свою візію щодо важливих для України і діаспори питань, яку зокрема було покладено в основу нашого подальшого співробітництва. Відтак СКУ та владні структури України, базуючись на спільних інтересах і завданнях, підписали чотири меморандуми про співпрацю, а саме:

- Меморандум про співпрацю між Міністерством закордонних справ України та СКУ від 30 липня 2009 р. у питаннях забезпечення захисту інтересів закордонних українців, підвищення позитивного міжнародного іміджу України, збереження та популяризації української мови в діаспорі та в Україні, визнання Голодомору геноцидом українського народу та сприяння у реалізації європейських і євроатлантичних прагнень України;

- Меморандум про співпрацю між Міністерством культури і туризму України та СКУ в галузі культури та мистецтва від 27 серпня 2009 р.;
- Меморандум про співпрацю між Міністерством сім'ї, молоді і спорту та СКУ в питаннях спорту від 27 жовтня 2009 р. та
- Меморандум про співпрацю між Комісією спорту СКУ та Національним олімпійським комітетом України в питаннях спорту від 21 січня 2010 р.

З метою втілення меморандумів у життя, після їх підписання сторони розпочали підготовку планів дій.

У жовтні 2009 р. на запрошення Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин Верховної Ради України СКУ представив свої пропозиції на парламентських слуханнях на тему: "Закордонне українство: сучасний стан та перспективи співпраці".

По завершенні президентських виборів в Україні, 26 лютого 2010 р., СКУ надіслав до новообраного Президента Віктора Януковича лист, у якому заявив, що буде й далі сприяти зміцненню незалежності України, підвищенню добробуту українського народу, утвердженню статусу української як єдиної державної мови і продовженню курсу подальшої демократизації, українізації та інтеграції Української держави в європейське суспільство.

У зв'язку з цим СКУ вважає необхідним отримати від нинішньої влади України офіційну позицію щодо принципів і засад попереднього співробітництва СКУ з Україною, від чого буде залежати формат майбутніх відносин.

2. Загроза втрати контролю над стратегічно важливими галузями України

Протягом останнього часу владні структури України та Росії в дуже вузькому колі ведуть активні переговори про укладання угод щодо злиття газової, атомної та авіаційної галузей.

СКУ вважає неприпустимим підписання таких угод, оскільки це призвело б до втрати контролю над найбільшими стратегічно важливими галузями промисловості та в свою чергу стало б загрозою незалежності та національним інтересам України.

3. Угода про Чорноморський флот, яка продовжує термін перебування російських військових баз в Україні

21 квітня 2010 р. Президент Віктор Янукович підписав угоду про продовження терміну перебування Чорноморського флоту Росії на території України з 2017 р. до 2042 р., а 27 квітня 2010 р. Верховна Рада проголосувала за так звану ратифікацію цієї угоди. У відповідь на це 25 та 30 квітня 2010 р. СКУ випустив пресові повідомлення, в яких зазначив, що угода про Чорноморський флот суперечить *Конституції України*, у ст. 17 якої говориться, що:

Захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу.

[...] На території України не допускається розташування іноземних військових баз.

СКУ вважає, що слід ліквідувати угоду про Чорноморський флот як таку, що є неконституційною та суперечить національним інтересам України.

4. Вступ України до Європейського Союзу та Організації Північноатлантичного договору

2 квітня 2010 р. Президент Віктор Янукович ліквідував Міжвідомчу комісію з питань підготовки України до вступу в НАТО та Національний центр з питань євроатлантичної інтеграції.

Такі дії суперечать Закону "Про основи національної безпеки України", де говориться, що:

Ст. 6. Пріоритетами національних інтересів України є:

[...] інтеграція України в європейський політичний, економічний, правовий простір та в євроатлантичний безпековий простір [...]

Ст. 8. Основними напрямками державної політики з питань національної безпеки України є:

[...] забезпечення повноправної участі України в загальноєвропейській та регіональних системах колективної безпеки, набуття членства у Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного договору [...]

А 1 червня 2010 р. Президент Віктор Янукович вніс на розгляд Верховної Ради зміни до цього закону, щоб вилучити зі статті 6 текст про інтеграцію України в "євроатлантичний безпековий простір" та зі статті 8 текст про набуття членства в "Організації Північноатлантичного договору".

Набуття членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору допоможе в її подальшому розвитку як європейської країни та стане найкращою запорукою захисту її незалежності.

СКУ вважає, що законодавство України повинне й далі передбачати її інтеграцію в євроатлантичний безпековий простір та набуття членства в Організації Північноатлантичного договору, а також що слід відновити діяльність Міжвідомчої комісії з питань підготовки України до вступу в НАТО та Національного центру з питань євроатлантичної інтеграції.

5. Впровадження de facto другої державної мови в Україні

10 лютого 2010 р. народний депутат, заступник голови Партії регіонів Борис Колесников заявив, що поки що у Верховній Раді немає 300 голосів, щоб внести зміни до *Конституції України* стосовно надання російській мові статусу другої державної. Тому сьогодні готується ряд законів для піднесення статусу російської мови до рівня державної, зокрема шляхом її офіційного повернення в освіту, на радіо і телебачення та в судочинство.

12 травня 2010 р. депутат Партії регіонів Вадим Колесніченко зареєстрував у Верховній Раді законопроект про "*Про регіональні мови і мови меншин*", згідно з яким до мов, які потребують захисту, зараховується і російська мова.

СКУ пригадує, що в ст. 10 *Конституції України* стверджується, що:

Державною мовою в Україні є українська мова.

Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України.

СКУ також звертає увагу на те, що в *Європейській хартії регіональних мов або мов меншин* зазначається, що:

[...] охорона і розвиток регіональних мов або мов меншин не повинні зашкоджувати офіційним мовам і необхідності вивчати їх.

СКУ вважає, що слід припинити всі дії владних структур, спрямовані на *de facto* впровадження російської як другої державної мови, оскільки це шкодить розвитку української як єдиної державної мови в Україні.

6. Порушення людських прав і основних свобод в Україні

Протягом травня та червня цього року журналісти та ведучі відомих українських телеканалів 1+1 та СТБ у своїх відкритих листах заявили про введення на їхніх каналах системної цензури, Редакційна рада 5 каналу - про намагання знищити канал шляхом позбавлення його технічних можливостей для мовлення та директор телеканалу ТВі - про стеження за журналістами.

Також останнім часом набули розголосу й інші факти щодо обмеження прав українських громадян, а саме тиск з боку СБУ на ректора Українського Католицького Університету та загроза обмеження свободи мирних зібрань в Україні.

Вищеназвані дії привернули увагу представників Ради Європи, які заявили, що будуть розглядати результати перевірки щодо порушення прав людини та утисків засобів масової інформації в Україні на засіданнях ПАРЄ і, якщо ці факти підтвердяться, Рада Європи буде вимагати від України покарати винних і дотримуватись вимог ПАРЄ у захисті прав і свобод своїх громадян.

У зв'язку з цим СКУ пригадує, що у ст. 15 *Конституції України* стверджується, що:

Цензура заборонена.

Також ст. 19 *Загальної декларації прав людини*, яка була прийнята Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй у 1948 р., передбачає, що:

Кожна людина має право на свободу переконань і на вільне їх виявлення; це право включає свободу безперешкодно дотримуватися своїх переконань та свободу шукати, одержувати і поширювати інформацію та ідеї будь-якими засобами і незалежно від державних кордонів.

СКУ вважає, що владні структури повинні вжити всіх необхідних заходів, щоб запобігти порушенням прав людини і основних свобод та поверненню України до авторитарної системи управління.

7. Голодомор 1932-33 рр. в Україні - геноцид українського народу

- Вилучення розділу про Голодомор із сайту Президента України

25 лютого 2010 р. з офіційного сайту Президента України було вилучено розділ про Голодомор 1932-33 рр. в Україні.

У зв'язку з цим 15 березня 2010 р. СКУ випустив заяву, в якій зазначив, що, згідно з Законом *“Про Голодомор 1932-33 років в Україні”*:

Ст. 3. Органи державної влади [...] зобов'язані: [...] сприяти [...] поширенню інформації про Голодомор 1932-1933 років в Україні серед громадян України та світової громадськості [...]

СКУ вважає, що розділ про Голодомор 1932-33 рр. в Україні слід повернути на офіційний сайт Президента України і цим самим сприяти поширенню інформації про Голодомор серед громадян України та світової громадськості.

- Заперечення Голодомору як геноциду українського народу

27 квітня 2010 р. під час засідання Парламентської асамблеї Ради Європи Президент Віктор Янукович зробив заяву про те, що визнавати Голодомор 1932-33 рр. як факт геноциду щодо того чи іншого народу є неправильно і несправедливо.

У зв'язку з цим 30 квітня 2010 р. СКУ випустив пресове повідомлення, в якому заявив, що такою заявою було виявлено зневагу до мільйонів невинних жертв геноциду українського народу та порушено Закон *“Про Голодомор 1932-33 років в Україні”*.

СКУ також звернув увагу на оцінку Голодомору, що була висловлена в прийнятій 23 жовтня 2008 р. у Страсбурзі *Резолюції щодо відзначення Голодомору – штучного голоду в Україні 1932-1933 років*:

Європейський Парламент [...]

В. Враховуючи те, що Голодомор 1932-1933 рр., який спричинив загибель мільйонів українців, був цинічно та жорстоко спланований сталінським режимом з метою насильницького запровадження Радянським Союзом політики колективізації сільського господарства всупереч волі сільського населення України [...]

1. Звертається до українського народу та зокрема до тих, хто вижив під час Голодомору, сімей та родичів жертв, і [...] визнає Голодомор (штучний голод 1932-1933 років в Україні) жахливим злочином проти народу України та людяності.

Окрім цього, СКУ зазначив, що Голодомор 1932-33 рр. в Україні визнали геноцидом 14 держав світу: Австралія, Грузія, Еквадор, Естонія, Канада, Колумбія, Латвія, Литва, Мексика, Парагвай, Перу, Польща, Сполучені Штати Америки та Угорщина.

СКУ також пригадав, що Закон *“Про Голодомор 1932-33 років в Україні”* передбачає, що:

Ст. 1. Голодомор 1932-1933 років в Україні є геноцидом Українського народу.

Ст. 2. Публічне заперечення Голодомору 1932–1933 років в Україні визнається наругою над пам'яттю мільйонів жертв Голодомору, приниженням гідності Українського народу і є протиправним.

СКУ вважає, що Президент Віктор Янукович повинен публічно заявити, що Голодомор є геноцидом українського народу.

- Намагання вилучити із Закону *“Про Голодомор 1932-33 років в Україні”* твердження про те, що Голодомор є геноцидом українського народу

26 травня 2010 р. народний депутат Верховної Ради Василь Кисельов зареєстрував проект змін до Закону *“Про Голодомор 1932-33 років в Україні”* з пропозицією вилучити із статті 1 твердження про те, що Голодомор є геноцидом українського народу.

В *Римському статуті міжнародного кримінального суду* від 17 липня 1998 р., слово *“геноцид”* тлумачиться як дії, що здійснюються з наміром знищити повністю або частково національну, етнічну, расову чи релігійну групу як таку шляхом а) вбивства членів такої групи; б) нанесення серйозних

тілесних ушкоджень членам такої групи або в) навмисного створення важких умов життя, які б спричинили повне чи часткове знищення такої групи.

У своїй праці *“Радянський геноцид в Україні”*, відомий польський вчений єврейського походження доктор Рафаель Лемкін, автор Конвенції ООН 1948 року *“Про запобігання злочину геноциду та покарання за нього”* так підтвердив тезу про те, що Голодомор був цілеспрямованим винищенням української нації:

Перший удар спрямований на інтелігенцію – мозок нації, – щоб паралізувати решту організму.

Разом із цим ударом по інтелігенції ішов наступ на Церкви, священників і вище духовенство – душу України.

Третє вістря радянської атаки було спрямовано на хліборобів – велику кількість селян-одноосібників, хранителів традицій, фольклору і музики, національної мови та літератури, національного духу України. Зброя, яку застосували проти них, є, мабуть, найстрашнішою – виморювання голодом.

Четвертим кроком у тому процесі стала фрагментація українського народу шляхом поселення в Україні чужинців і водночас розпорощення українців по цілій Східній Європі. Таким чином була б знищена етнічна єдність та перемішані нації.

Донедавна приховувані дані переписів населення України до і після Голодомору офіційно засвідчили, що кількість населення України від 1926 до 1937 рр. скоротилася від 31 до 26 мільйонів (цебто на 5 мільйонів осіб), у той час як кількість неукраїнського населення в Радянському Союзі в середньому зросла на 17%. Це значить, що у 1937 році в Україні мало б проживати не 26, а 36 мільйонів українців. Таким чином, загальнолюдські втрати України за цей період становили 10 мільйонів українців.

Причетність більшовицького режиму до геноциду зокрема підтверджує лист Йосифа Сталіна від 11 серпня 1932 р. до Лазаря Кагановича - секретаря Комуністичної партії, в якому сказано наступне:

Найголовніше тепер Україна. Справи на Україні зовсім погані. Погано по партійній лінії. [...] Якщо ми тепер не візьмемось за виправлення ситуації в Україні, Україну можемо втратити. [...] Поставити собі за мету перетворити Україну в найкоротший термін у справжню фортецю СРСР.

СКУ вважає, що Верховна Рада повинна відкинути всі спроби заперечити Голодомор 1932-33 рр. в Україні як геноцид українського народу.

- Встановлення пам'ятника жертвам Голодомору у Вашингтоні

13 жовтня 2006 р., відповідно до закону, схваленого Палатою Представників та Сенатом Конгресу США, а також за підписом Президента Джорджа Буша, Уряд США виділив землю на встановлення у Вашингтоні пам'ятника жертвам Голодомору 1932-33 рр. Згідно з цим законом, пам'ятник повинен бути встановлений протягом 7 років, тобто до 2013 р. У разі невикористання відведеної землі у призначений термін, Україна втратить право на встановлення пам'ятника.

Як повідомив у квітні 2010 р. Уряд України, до 2012 р. не буде виділено коштів для спорудження пам'ятника жертвам Голодомору на федеральній землі США у Вашингтоні.

СКУ вважає, що Уряду України слід цього року виділити відповідні кошти, щоб не втратити наданої можливості на встановлення пам'ятника жертвам Голодомору у Вашингтоні.

8. Встановлення пам'ятників Сталіну в Україні

Останнім часом з'явилися матеріали про плани Комуністичної партії встановити в різних містах України пам'ятники Сталіну, а також коментарі представників української влади та міжнародних організацій щодо таких намірів. Зокрема віце-прем'єр-міністр Володимир Семиноженко зазначив, що влада не перешкоджатиме спорудженню пам'ятника Сталіну в Запоріжжі, щоб не загострювати у державі зіткнення різних думок. У відповідь на це комісар Ради Європи з прав людини Томас Гаммарберг заявив, що меморіали повинні бути на честь жертв, а не на честь диктаторів.

9 квітня 2010 р., щоб запобігти встановленню пам'ятників Сталіну, СКУ надіслав на адресу Президента Віктора Януковича лист, у якому відзначив, що Сталін був творцем радянського тоталітарного режиму, який спричинив насильницьку русифікацію, ліквідацію Української Автокефальної Православної Церкви та Української Греко-Католицької Церкви, фізичне знищення українського духовенства та інтелігенції, руйнування українських святинь, жорстокі репресії проти української нації та багатомільйонне знищення українців Голодомором 1932-33 рр.

СКУ також звернув увагу на оцінку, яку дали сталінізму високі міжнародні інституції:

- а) 23 вересня 2008 р. у Брюсселі була прийнята *Декларація Європейського Парламенту щодо проголошення дати 23 серпня як Європейського Дня пам'яті жертв сталінізму і нацизму*, в якій зазначається, що:

Європейський Парламент [...]

Б. Оскільки масові висилки, вбивства і поневолення, зроблені в контексті актів агресії сталінізму і нацизму, відносяться до категорії воєнних злочинів і злочинів проти людства [...]

1. Пропонує дату 23 серпня проголосити Європейським Днем пам'яті жертв сталінізму і нацизму, для того щоб зберегти пам'ять жертв масових висилок і винищувань [...]

- б) 23 жовтня 2008 р. у Страсбурзі була прийнята *Резолюція Європейського Парламенту щодо відзначення Голодомору – штучного голоду в Україні 1932-1933 років*, де говориться, що:

Європейський Парламент [...]

В. Враховуючи те, що Голодомор 1932-1933 рр., який спричинив загибель мільйонів українців, був цинічно та жорстоко спланований сталінським режимом з метою насильницького запровадження Радянським Союзом політики колективізації сільського господарства всупереч волі сільського населення України [...]

- в) На своїй річній сесії, яка проходила з 29 червня до 3 липня 2009 р. у Вільнюсі, Парламентська асамблея Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ), прийняла резолюцію *Возз'єднання розділеної Європи: права людини і цивільних свобод у регіоні ОБСЄ в XXI столітті*, в якій говориться, що:

1. Посилаючись на *Загальну декларацію прав людини Організації Об'єднаних Націй, Завершальний акт Гельсінкі і Хартію Європейського Союзу про основні права* [...]

3. Відзначаючи, що в двадцятому столітті європейські країни випробували на собі два потужні тоталітарні режими, нацистський і сталінський, які несли з собою геноцид, порушення прав і свобод людини, воєнні злочини і злочини проти людства [...]

5. Нагадуючи державам-учасникам ОБСЄ про їх зобов'язання *"чітко і беззастережно засудити тоталітаризм"* (Копенгагенський документ 1990 років) [...]

Парламентська асамблея ОБСЄ [...]

17. Виражає глибоку стурбованість з приводу вихвалювання тоталітарних режимів, включаючи проведення публічних демонстрацій в ознаменування нацистського або сталіністського минулого [...]

У своєму листі СКУ закликав Президента Віктора Януковича вжити всіх необхідних заходів для виконання Україною прийнятих нею Закону *"Про Голодомор 1932-33 років в Україні"* і міжнародних зобов'язань щодо засудження сталінського тоталітаризму та припинити дії щодо встановлення пам'ятників Сталіну і в такий спосіб унеможливити ганебне поклоніння особі, відповідальній за Голодомор та страшні репресії проти українського народу.

Однак 5 травня 2010 р. у Запоріжжі було відкрито пам'ятник Сталіну.

СКУ вважає, що слід заборонити встановлення пам'ятників Сталіну в Україні та забезпечити демонтаж пам'ятника в Запоріжжі.

9. Порушення людських та національних прав українців Росії

Однією з найбільших українських діаспор у світі є багатомільйонна українська діаспора Росії. Незважаючи на це, Росія, всупереч її міжнародним зобов'язанням щодо захисту і задоволення людських і національних прав своїх меншин, свідомо й послідовно придушує національний розвиток української меншини, а саме: протидіє становленню на своєму терені українських церков, гальмує розвиток української освіти, здійснює цензуру культурницьких заходів, чинить тиск на українські організації та провідних українських активістів.

Недавнім прикладом цьому є звинувачення, які винесло Міністерство юстиції Російської Федерації на адресу Федеральної національно-культурної автономії українців Росії (чи ФНКАУР), закидаючи, що її співголова порушив закон, тим що: (а) узяв участь у публічному виступі на радіо *"Свобода"*, (б) був співорганізатором проведеної в Москві Міжнародної науково-практичної конференції *"Україністика Росії"*:

історія, стан, тенденції розвитку” та (в) керував заходами, присвяченими пам’яті жертв Голодомору з метою підтримки “Незгасимої свічки” та документально-художньої виставки “Голодомор 1932-33 рр. – геноцид українського народу”. Ці звинувачення Міністерства юстиції, які вже за своєю суттю порушують людські та національні права української меншини, було використано як офіційну підставу для подачі Верховному Суду Російської Федерації позовної заяви про ліквідацію ФНКАУР. 12 травня 2010 р. Тверський районний суд м. Москви відкинув позов ФНКАУР у скасуванні таких старань Міністерства юстиції.

У зв’язку з цим 31 травня 2010 р. СКУ випустив пресове повідомлення, в якому закликав Росію припинити такі дії та дотримуватись своїх міжнародних зобов’язань відносно основних свобод людини.

СКУ вважає, що владні структури України повинні захищати українські меншини діаспори, а зокрема в Росії, та оскаржувати порушення її людських та національних прав.

10. Резолюція Європейського Парламенту щодо посмертного нагородження Степана Бандери званням “Герой України”

25 лютого 2010 р. Європейський Парламент прийняв резолюцію відносно ситуації в Україні, в якій заявив, що:

20. Глибоко шкодує з приводу постанови колишнього Президента України Віктора Ющенка посмертно нагородити Степана Бандеру, провідника Організації Українських Націоналістів (ОУН), яка співпрацювала з нацистською Німеччиною, званням “*Національного героя України*” та сподівається у зв’язку з цим, що нове українське керівництво перегляне такі рішення і зберігатиме відданість європейським цінностям.

У зв’язку з цим 3 березня 2010 р. СКУ надіслав лист до Європейського Парламенту, де зокрема відзначив, що:

Степан Бандера є беззаперечним символом довготривалої трагічної боротьби України за свою незалежність, яку вона здобула в 1991 р. Надихаючи не одне покоління борців за українську незалежність, він у той же час був об’єктом ненависті для всіх тих, хто мав імперіалістичні наміри по відношенню до України.

30 червня 1941 р., після вторгнення Німеччини на територію Радянського Союзу, Організація Українських Націоналістів (ОУН) під проводом Степана Бандери проголосила відновлення незалежної України. Це був прямий виклик гітлерівським планам, у які входило перетворити Східну Європу в німецьку колонію. А тому німецька влада вимагала від провідників ОУН негайно відкликати Акт відновлення незалежності, від чого вони відмовились. За це провідників ОУН почали переслідувати, запроторювати до тюрем та фізично знищувати. Це змусило ОУН піти в підпілля, щоб воювати з обома – радянськими і нацистськими – окупантами України.

У липні 1941 р. Степана Бандеру арештували, а затим відправили до концентраційного табору Заксенгаузен, де він був ув’язнений до жовтня 1944 р. Його два брати були запроторені до концентраційного табору “*Аушвіц*” та жорстоко вбиті. Подібна доля спіткала і Степана Бандеру, якого у 1959 р. вбив у Мюнхені московський агент.

Під час Нюрнберзького процесу було оприлюднено секретне розпорядження нацистської Айнзацкоманди Ц/5 до своїх відділів, датоване 25 листопада 1941 р. Заявляючи наступне, воно розвіює всякі можливі аргументи про співпрацю ОУН під проводом Бандери з нацистами:

Беззаперечно встановлено, що рух Бандери готує повстання у Райхскомісаріаті, метою якого є створення незалежної України. Всі активісти руху Бандери повинні бути негайно арештовані і після ретельного допиту таємно знищені як грабіжники.

Протягом Другої світової війни в результаті агресії з боку нацистів та радянської влади Україна втратила приблизно 7,5 мільйонів людей. Окрім того, близько 2 мільйонів було вивезено в Німеччину на примусові роботи.

Це аж ніяк не можна назвати історією співробітництва бандерівської ОУН з нацистами; навпаки, це історія народу, якого знищували дві потужні системи, керовані Гітлером і Сталіном.

У зв’язку із вищесказаним СКУ закликає Європейський Парламент відкликати це безпідставне звинувачення проти ОУН під проводом Степана Бандери.

3 березня 2010 р. СКУ також надіслав лист до Президента Віктора Януковича, якого закликав відкинути позбавлене всяких підстав звинувачення проти ОУН під проводом Степана Бандери.

СКУ вважає, що Україна повинна вжити відповідних заходів для відкликання Європейським Парламентом резолюції щодо посмертного нагородження Степана Бандери званням "Герой України".

Примітка:

27 серпня 2010 р. на адресу СКУ надійшов лист від заступника Глави Адміністрації Президента України Анни Герман, де сказано таке:

За результатами розгляду Меморандуму повідомляємо, що з огляду на широке коло питань, щодо зовнішньополітичних і внутрішніх аспектів життя країни у різних сферах, зокрема й у частині виділення бюджетних коштів на реалізацію відповідних проектів, документ надіслано до Кабінету Міністрів України для аналізу, врахування порушених питань під час підготовки Державної програми співпраці із закордонними українцями на період до 2015 року.

Про результати проведеної роботи Вас буде поінформовано.

У зв'язку з вищесказаним 30 серпня 2010 р. президент СКУ звернувся до Президента Віктора Януковича, щоб отримати інформацію про те, коли можна сподіватися відповіді на Меморандум про важливі питання, що стосуються України та української діаспори. Євген Чолій зокрема зазначив у листі, що така відповідь дасть можливість СКУ поінформувати свої складові організації про стан цього питання.

Відповідь не надійшла.

ВІЗИТ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА КАНАДИ СТІВЕНА ГАРПЕРА ДО УКРАЇНИ

25-26 жовтня 2010 р. вперше за останні одинадцять років Прем'єр-міністр Канади здійснив офіційний візит до України.

Прем'єр-міністр Канади Стівен Гарпер біля скульптури "Дівчинка з колосками" перед пам'ятником жертвам Голодомору

Марк Варава, Джеймс Безан, Рейнел Андрейчук, Павло Грод та Євген Чолій

Павло Грод, Стівен Гарпер, о. Борис Гудзяк та Євген Чолій

До складу делегації, яку очолив Прем'єр-міністр Канади Стівен Гарпер, увійшли представники канадської влади та українсько-канадської громадськості, а зокрема три члени Парламенту Канади українського походження, Джеймс Безан і Марк Варава від Палати громад та сенатор Рейнел Андрейчук, а також 10 представників українських організацій, серед яких президент СКУ Євген Чолій та члени Ради директорів СКУ, президент Конгресу Українців Канади Павло Грод і Зенон Потічний.

Протягом цього року Конгрес Українців Канади, що є однією з найпотужніших складових організацій СКУ та вже 70 років голосом української громади в Канаді, звертав увагу уряду Канади на нинішню ситуацію в Україні, а зокрема на погіршення стану демократії та прав людини, а також закликав Канаду вести відкритий діалог з Україною щодо цих питань та в той же час плекати тісні міждержавні відносини.

З проханням піднести під час офіційної подорожі до України ряд важливих питань, що хвилюють світове українство, звернувся до Прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера президент СКУ Євген Чолій. Він зокрема просив наголосити, що Канада і далі буде сприяти зміцненню демократії в Україні і її утвердженню як незалежної держави та цим самим зацікавити Україну в розширенні зв'язків з заходом, на протипагу цілковито проросійському курсу нинішніх владних структур. Президент СКУ також просив звернути увагу на порушення в Україні людських прав і основних свобод та впровадження в засобах інформації цензури, а також на питання Голодомору 1932-33 рр. як геноциду українського народу.

Свою подорож до України Прем'єр-міністр Канади розпочав 25 жовтня 2010 р. у Києві з відвідин пам'ятних для українського народу місць. Він зокрема завітав до Меморіального комплексу "Свічка пам'яті", де вшанував пам'ять жертв геноциду українського народу, поставивши біля скульптури "Дівчинка з колосками" горщик з символічною композицією із квітів та колосків та відвідавши Національний музей "Меморіал пам'яті жертв голодоморів в Україні". Прем'єр-міністр Стівен Гарпер також поклав вінки до Могили невідомого воїна і пам'ятника жертвам Бабиного Яру.

Затим відбулась офіційна церемонія зустрічі Прем'єр-міністра Стівена Гарпера та Президента Віктора Януковича, під час якої було взаємно представлено членів делегацій Канади та України. Після цього пройшла зустріч лідерів двох держав, на якій Прем'єр-міністр Стівен Гарпер наголосив, що Канада активно співпрацює з Україною з часів її незалежності, яку вона визнала першою в західному світі. У ході переговорів було обговорено питання про дотримання в Україні фундаментальних цінностей свободи і демократії та про розбудову комерційних відносин між Канадою та Україною. Відтак було підписано міжурядовий Меморандум про взаєморозуміння стосовно молодіжних обмінів, головною метою якого є поліпшення можливостей для молоді щодо праці та подорожей. На завершення під час прес-конференції Прем'єр-міністр Канади заявив, що Канада продовжуватиме підтримувати Україну, якщо вона буде дотримуватися принципів миру, демократії і свободи.

У цей же день пройшли зустрічі Прем'єр-міністра Канади з Головою Верховної Ради Володимиром Литвином та з Прем'єр-міністром Миколою Азаровим. Було обговорено питання про необхідність активізації співробітництва між державами та про майбутні місцеві вибори, у зв'язку з чим Прем'єр-міністр Канади наголосив на важливості дотримання всіма їх учасниками законодавства України. Незважаючи на те, що єдиною державною мовою України є українська мова, Прем'єр-міністр Микола Азаров вів міждержавний діалог російською мовою.

Під час перебування в Києві Прем'єр-міністр Стівен Гарпер також зустрівся з лідером опозиції, головою партії "Батьківщина" Юлією Тимошенко, з якою обговорив питання про сучасні події в Україні та про майбутні місцеві вибори. Він запевнив, що Канада буде продовжувати підтримку української демократії.

26 жовтня 2010 р. у Львові Прем'єр-міністр Канади разом з делегацією побував в Українському католицькому університеті, де зустрівся з його ректором о. Борисом Гудзяком, на якого в цьому році було здійснено тиск з боку Служби безпеки України. Прем'єр-міністр Стівен Гарпер виступив з доповіддю, в якій наголосив на важливості таких вартостей, як незалежність, свобода, демократія, права людини і верховенство права та звернув увагу на сприяння Канади розвитку демократичних реформ в незалежній Україні. Він також заторкнув тему Голодомору, пригадавши, що два роки тому Парламент Канади прийняв закон про визнання Голодомору 1932-33 рр. геноцидом українського народу.

Після цього Прем'єр-міністр Канади оглянув експозицію Національного музею-меморіалу жертв окупаційних режимів "Тюрма на Лонцького" та зустрівся з його директором Русланом Забілим, який недавно зазнав переслідування з боку спецслужб України. Під час перебування в музеї Прем'єр-міністр Стівен Гарпер висловив своє занепокоєння тим, що комуністичний злочинний режим ще не до кінця засуджений, як це було зроблено з фашистським режимом та поінформував, що з ініціативи українців Канади та за його підтримки в Канаді відкриють пам'ятник жертвам комуністичних репресій.

Своїми візитами до музею "Меморіал пам'яті жертв голодоморів в Україні" та до музею-меморіалу "Тюрма на Лонцького", за словами Прем'єр-міністра Канади, він засвідчив підтримку процесам відновлення національної пам'яті та подолання тоталітарного минулого в Україні.

Прем'єр-міністр Канади також побував у Архикафедральному соборі Святого Юра, де зустрівся з Владикою Венедиктом (Алексійчуком) та спустився до крипти собору, де спочивають тлінні останки Митрополита Андрія Шептицького та Патріарха Йосифа Сліпого. На завершення подорожі до України Прем'єр-міністр Стівен Гарпер поклав квіти до пам'ятника Тарасу Шевченку в центрі Львова.

Підсумовуючи результати поїздки до України, президент СКУ Євген Чолій заявив: *"Візит Прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера до України був дуже успішним. Він засвідчив, що Канада є давнім і надійним партнером України в утвердженні її незалежності та розвитку демократичних інституцій. Сподіваюсь, що цей візит дав зрозуміти українському народу необхідність розширення зв'язків з країнами західного світу, а зокрема з Канадою, на протипагу різкому проросійському курсу нинішніх владних структур України. Важливо, що Прем'єр-міністр Канади наголосив, що Голодомор 1932-33 рр. був геноцидом українського народу, а також заявив про стурбованість порушеннями людських прав і основних свобод та цензурою слова в Україні та зустрівся з о. Борисом Гудзяком і Русланом Забілим, на яких було здійснено тиск з боку нової влади в Україні".*

**ПЕРШИЙ ЗАСТУПНИК ПРЕЗИДЕНТА СКУ ЯРОСЛАВА ХОРТЯНІ
ВЗЯЛА УЧАСТЬ У ПАРЛАМЕНТСЬКИХ СЛУХАННЯХ НА ТЕМУ: “УКРАЇНЦІ У СВІТІ”**

---

8 грудня 2010 р. в Києві, у Верховній Раді, відбулись парламентські слухання, присвячені темі: “Українці у світі”. Це вже другі парламентські слухання, у яких разом з народними депутатами, представниками виконавчої влади, діячами культури та громадськості України взяли участь представники закордонного українства, а зокрема 1-ий заступник президента СКУ Ярослава Хортяні.

Під час свого виступу вона заявила, що світова українська спільнота, чії представники є в різних сферах життєдіяльності держав її проживання, всіляко сприяє формуванню позитивного іміджу України. Вона наголосила на тому, що витоки української державності починаються в X-XI ст. та що вже в ті часи українці були прикладом майже для всієї Європи в духовності, писемності та культурі. Ярослава Хортяні відзначила діяльність діаспори, спрямовану на трактування незалежної України як запоруки стабільності в Європі та на представлення в світі правдивих фактів української історії, наприклад, щодо таких героїв українського народу, як Симон Петлюра, Євген Коновалець, Степан Бандера і Роман Шухевич. У той же час вона звернула увагу на те, що в Україні можуть паплюжити визначних українців та знищувати встановлені на їхню честь пам'ятні знаки, як це вже вдруге сталося з меморіальною дошкою Патріарха Йосифа Сліпого в Харкові. Перший заступник президента СКУ закликала усіх депутатів та державних службовців Верховної Ради розмовляти українською мовою та шанували Закон “Про Голодомор 1932-33 років в Україні”. Ярослава Хортяні внесла ряд пропозицій, а зокрема висвітлювати в підручниках з історії України інформацію про українську діаспору та її видатних постатей, створювати національно-просвітницькі та мистецькі матеріали про українську діаспору, висвітлювати історію і сьогодення закордонного українства на українських телеканалах та заснувати в Україні музей української діаспори.

**ЗУСТРІЧІ ПРЕЗИДЕНТА СКУ З ГЛАВАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ КИЇВСЬКОГО
ПАТРІАРХАТУ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ**

---

22 червня президент СКУ мав зустрічі з Патріархом Філаретом, Головою Української Православної Церкви Київського Патріархату, та Патріархом Любомиром Гузарем, Головою Української Греко-Католицької Церкви, під час яких було обговорено питання про сучасний стан українських церков та важливість виховання молодого покоління в християнському і патріотичному дусі, а також про продовження співпраці в майбутньому. У розмові з Патріархом Філаретом Євген Чолій повідомив, що він у рамках зустрічі з владними структурами України порушив справу про

загрозу закриття телепрограми “Благовісник”, яка висвітлює життя Української Православної Церкви Київського Патріархату, у зв'язку з чим заступник глави Адміністрації Президента Анна Герман пообіцяла написати лист до Першого Національного каналу, щоб запобігти цьому.

ЗУСТРІЧ ПЕРШОГО ЗАСТУПНИКА ПРЕЗИДЕНТА СКУ З ГОЛОВОЮ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

---

23 листопада 2010 р. 1-ий заступник президента СКУ Ярослава Хортяні зустрілась з Головою Верховної Ради Володимиром Литвином. Зустріч відбулась у Будапешті в рамках офіційного візиту високопосадовця до Угорщини.

Під час зустрічі Ярослава Хортяні звернула увагу на такі важливі для українців питання, як відновлення в Харкові пам'ятної дошки Патріарха Йосифа Сліпого, антиконституційний законопроект “Про мови в Україні”, переписування в Україні підручників з історії та заборона Київським окружним адміністративним судом проведення мітингів підприємців у Києві. Окремо 1-ий заступник президента СКУ порушила питання про недотримання Україною своїх зобов'язань щодо фінансової допомоги на проекти для українських громад світу в рамках Програми підтримки закордонного українства.

У цей же день Ярослава Хортяні разом з Володимиром Литвином відвідала Центр української культури та документації, де відбулася зустріч з активістами Товариства української культури в Угорщині.

ЗУСТРІЧ ПЕРШОГО ЗАСТУПНИКА ПРЕЗИДЕНТА СКУ ЯРОСЛАВИ ХОРТЯНІ З ЗАСТУПНИКОМ МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ УКРАЇНИ

---

9 грудня 2010 р. у рамках перебування на парламентських слуханнях у Києві 1-ий заступник президента СКУ Ярослава Хортяні зустрівся з заступником міністра закордонних справ України Русланом Демченком. У ініційованій українською стороною зустрічі також узяли участь начальник відділу закордонного українства Міністерства закордонних справ (МЗС) Олексій Зарицький та член президії Європейського конгресу українців, голова Конгресу українців Естонії Віра Коник.

Під час переговорів перший заступник президента СКУ особливої уваги надала необхідності відновлення пам'ятної дошки Патріарха Йосифа Сліпого в Харкові, яка нещодавно була вдруге знищена. У відповідь на це заступник міністра закордонних справ повідомив, що МЗС в терміновому порядку направило у цьому питанні лист до голови міської ради Харкова.

Крім того, йшлося про виготовлення підручників для українських шкіл Румунії, з приводу чого Руслан Демченко пообіцяв зробити запит МЗС до посольства України в цій державі.

Ярослава Хортяні також порушила справу про необхідність підтримки Міністерством культури і туризму України широкомасштабних культурних заходів, які проводять українські громади за кордоном, та про невідповідність обіцянок і дій уряду України в питанні надання допомоги на проекти українського автотонного населення згідно з *Програмою підтримки закордонного українства*.

РЕАКЦІЯ СКУ НА ВІДПОВІДЬ ВІД ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ

---

30 липня 2010 р. президент СКУ Євген Чолій відповів на лист голови Комітету парламентського співробітництва ЄС-Україна Павела Коваля від 17 липня 2010 р., що стосується резолюції, прийнятої Європейським Парламентом 25 лютого 2010 р.

У цій резолюції зокрема було сказано, що Європейський Парламент:

20. Глибоко шкодує з приводу постанови колишнього Президента України Віктора Ющенка посмертно нагородити Степана Бандеру, провідника Організації Українських Націоналістів (ОУН), яка співпрацювала з нацистською Німеччиною, званням "Національного героя України" та сподівається у зв'язку з цим, що нове українське керівництво перегляне такі рішення і зберігатиме відданість європейським цінностям.

Пригадуємо, що з цього приводу 3 березня 2010 р. СКУ надіслав до Європейського Парламенту лист, у якому висловив своє розчарування тим, що ця установа в такий спосіб вдалася до переписування української історії часів Другої світової війни. СКУ відзначив роль Степана Бандери в боротьбі України за незалежність та процитував оприлюднене під час Нюрнберзького процесу секретне розпорядження нацистської Айнзацкоманди Ц/5 до своїх відділів від 25 листопада 1941 р., яке розвіює всякі можливі аргументи про співпрацю ОУН під проводом Бандери з нацистами:

"Беззаперечно встановлено, що рух Бандери готує повстання у Райхскомісаріаті, метою якого є створення незалежної України. Всі активісти руху Бандери повинні бути негайно арештовані і після ретельного допиту таємно знищені як грабіжники".

Підсумовуючи сказане, СКУ заявив, що такі дії аж ніяк не можна називати історією співробітництва бандерівської ОУН з нацистами, та звернувся до Європейського Парламенту з тим, щоб він відкликав своє безпідставне звинувачення.

17 липня 2010 р. на адресу СКУ надійшла відповідь від депутата Європейського Парламенту, голови Комітету парламентського співробітництва ЄС-Україна, Павела Коваля, який покликався на *"різноманітність"* Європейського Парламенту, що об'єднує парламентарів із 27 держав, а також представляє політичні погляди більше ста політичних партій та різні культурні цінності й прагнення людей з надзвичайно багатим та в той же час трагічним історичним минулим. Він зокрема підкреслив, що ця *"різноманітність"* може часом призвести до прийняття резолюцій, які відображають критичні погляди на дуже болючі і спірні питання.

Відреагувавши на це листом від 30 липня 2010 р., президент СКУ заявив, що така *"різноманітність"* Європейського Парламенту в жодному випадку не може бути підставою для прийняття резолюцій, в яких несправедливо запламовується репутація людей через нехтування відомими історичними фактами. Він також звернувся з пропозицією про призначення зустрічі з керівництвом СКУ для обговорення цього болючого для українців усього світу питання.

**ЛИСТ СКУ ДО ПРЕЗИДЕНТА ВІКТОРА ЯНУКОВИЧА В СПРАВІ ДИРЕКТОРА НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕМОРІАЛУ “ТЮРМА НА ЛОНЦЬКОГО” РУСЛАНА ЗАБІЛОГО**

---

16 вересня 2010 р. президент СКУ Євген Чолій надіслав лист до Президента Віктора Януковича в справі директора Національного меморіалу “Тюрма на Лонцького” Руслана Забілого. У цьому листі сказано наступне:

21 червня 2010 р. керівництво СКУ передало Вам Меморандум про важливі питання, що стосуються України та української діаспори, у якому серед іншого сказано, що:

“[...] у ст. 15 Конституції України стверджується, що:

Цензура заборонена.

Також ст. 19 Загальної декларації прав людини, яка була прийнята Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй у 1948 р., передбачає, що:

Кожна людина має право на свободу переконань і на вільне їх виявлення; це право включає свободу безперешкодно дотримуватися своїх переконань та свободу шукати, одержувати і поширювати інформацію та ідеї будь-якими засобами і незалежно від державних кордонів.

СКУ вважає, що владні структури повинні вжити всіх необхідних заходів, щоб запобігти порушенням прав людини і основних свобод та поверненню України до авторитарної системи управління”.

9 вересня 2010 р. “Радіо Свобода” подало таку інформацію про дії Служби безпеки України (СБУ) по відношенню до директора Національного меморіалу “Тюрма на Лонцького” Руслана Забілого:

“Директор Національного музею-меморіалу жертв окупаційних режимів “Тюрма на Лонцького” Руслан Забілий заявляє, що Служба безпеки України затримала його за роботу із розсекреченими документами.

Сьогодні в Києві Забілий розповів, що вчора о 7:30 на Київському залізничному вокзалі його затримали шестеро співробітників СБУ і відвезли до приміщення спецслужби. Там його тримали чотирнадцять з половиною годин, “без жодних санкцій на затримання, без права зателефонувати, без можливості дізнатися прізвища співробітників, які проводили допит”.

Як повідомив Забілий, підставою для його затримання, за словами службовців, була усна вказівка керівника СБУ Валерія Хорошковського. Мета затримання – перешкодити роботі з раніше розсекреченими матеріалами і таким чином обмежити їх поширення.

За словами історика, в нього без законних підстав вилучили ноутбук і два жорстких диски. Там містилися електронні копії історичних матеріалів і його наукові дослідження, які, у випадку неповернення, будуть втрачені.

Забілий зауважив, що пише про стратегію і тактику УПА. За його словами, вчора співробітники СБУ переконували його йти працювати вчителем в школу, цікавилися контактами із закордонними науковцями, питали, чи може він надати докази, що тема його досліджень не є державною таємницею.

Водночас Забілий заявив, що він використовував у своїй науковій роботі тільки документи, які були розсекречені СБУ в період з 2008 по 2009 роки, і містяться у відкритому доступі на сайті відомства.

[...] Забілий також повідомив, що подав заяву на ім'я глави СБУ Валерія Хорошковського з проханням прокоментувати ситуацію та повернути особисте майно. “Я вимагаю від пана Валерія Хорошковського пояснити дії співробітників служби і негайно повернути мої приватні речі – комп'ютер і зовнішні накопичувачі. Там є лише копії історичних документів, мої наукові дослідження та приватна інформація”, – мовиться в заяві. Також директор музею просить керівництво СБУ роз'яснити, на яких підставах була дана вказівка керівника Львівського обласного СБУ не допустити на робочі місця і до робочих комп'ютерів дирекцію і наукових співробітників музею”.

У зв'язку з вищесказаним СКУ закликав Президента Віктора Януковича розглянути справу Руслана Забілого та вияснити дії СБУ, які викликають велике занепокоєння в Україні та в діаспорі.

Примітка:

15 листопада 2010 р. на адресу СКУ надійшов лист від заступника Глави Адміністрації Президента України Г. Васильєва, де сказано таке:

“Повідомляємо, що Ваше звернення від 16 вересня 2010 року щодо ситуації навколо затримання співробітниками Служби безпеки директора Національного музею-меморіалу пам'яті жертв “Тюрма на Лонцького” у Львові Р. В. Забілого в Адміністрації Президента України розглянуто і надіслано для перевірки згідно з компетенцією до Генеральної прокуратури України...

...Від імені Глави держави висловлюємо вдячність за свідому активну громадську позицію. Запевняємо Вас, що ситуація, яка сталася навколо затримання співробітниками Служби безпеки України Р. В. Забілого, буде вирішена в рамках чинного законодавства”.

СКУ ЗАКЛИКАВ ДО ПРОВЕДЕННЯ ВІЛЬНИХ, СПРАВЕДЛИВИХ, ЧЕСНИХ ТА ДЕМОКРАТИЧНИХ ВИБОРІВ В УКРАЇНІ

---

22 жовтня 2010 р. СКУ випустив пресове повідомлення, в якому розділив стурбованість української та світової громадськості щодо впливу нинішніх владних структур України на хід виборів. Це зокрема стосується змін до Закону України *“Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів”*, які становлять загрозу проведенню місцевих виборів відповідно до міжнародних стандартів.

23 вересня 2010 р. про це заявили у своєму відкритому листі до Президента Віктора Януковича члени Центральної виборчої комісії (ЦВК) та 5 жовтня 2010 р. - активісти партії *“Батьківщина”*, які в знак протесту провели під стінами ЦВК акцію голодування. Зважаючи на необхідність термінового розв'язання критичної ситуації, що склалася напередодні проведення місцевих виборів в Україні, 28 вересня 2010 р. вийшло звернення до міжнародних організацій від опозиційних партій. У відозвах зокрема йшлося про те, що для забезпечення в Україні вільних, справедливих, чесних та демократичних виборів необхідно провести ряд змін, що стосуються складу ЦВК, голосування громадян на дому та за межами дільниці, кворуму на засіданні членів виборчої комісії, складу територіальних та дільничних виборчих комісій та втручання державних органів у внутрішню діяльність політичних партій, а також забезпечення негайної реєстрації справжніх осередків партії *“Батьківщина”* у Київській, Львівській та Луганській областях.

СКУ закликав Президента Віктора Януковича взяти до уваги викладені застереження та забезпечити проведення вільних, справедливих, чесних та демократичних виборів в Україні, а громадян України - взяти участь у цих виборах та всіляко сприяти їх проведенню згідно з демократичними правовими засадами.

СКУ ЗАКЛИКАВ ПРЕЗИДЕНТА ТА ВЕРХОВНУ РАДУ ПРИПИНИТИ НАСТУП НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ ЯК ЄДИНУ ДЕРЖАВНУ МОВУ В УКРАЇНІ

---

8 листопада 2010 р. СКУ випустив пресове повідомлення, в якому привернув увагу до законопроекту *“Про мови в Україні”*, який у вересні 2010 р. на розгляд Верховної Ради представили члени Партії регіонів, Комуністичної партії та Блоку Литвина.

За своїм змістом концепція цього законопроекту та більшість його основних норм суперечать *Конституції України*, оскільки спрямовані на кардинальну зміну основ державної мовної політики. У ньому зокрема передбачається запровадити статус мов та порядок їх використання в Україні. Для цього пропонується ввести ряд різних не передбачених *Конституцією України* понять, як наприклад, *“регіональна мова”*, *“регіональна мовна група”*, *“українсько-російська двомовність”* та закріпити право на використання регіональних мов нарівні з державною мовою.

Спотворюючи суть взятої за основу *Європейської хартії регіональних мов або мов меншин*, яка спрямована на захист мов, що перебувають на межі зникнення, законопроект зараховує російську мову до категорії регіональних та дає підстави для її повернення в роботу місцевих органів влади, в освіту, судочинство та в засоби масової інформації. Разом з цим ігнорується той факт, що протягом кількох століть панування в Україні царської та радянської імперій російська мова, яка насильно впроваджувалась у всі сфери суспільного та державного життя, набула такого поширення, що витіснила з ужитку рідну мову українського народу, яка постійно зазнавала жорстоких репресій та утисків. Законопроект *“Про мови в Україні”* також суперечить принципівимозі *Європейської хартії регіональних мов або мов меншин*, яка стверджує, що охорона і розвиток регіональних мов або мов меншин не повинні зашкоджувати офіційним мовам і необхідності їх вивчати.

СКУ закликав Президента Віктора Януковича та Верховну Раду припинити наступ на українську мову як єдину державну мову в Україні та не допустити прийняття цього антиконституційного законопроекту, який став би

серйозною перешкодою в розвитку української як державної мови в Україні та спричинив би нову форму русифікації України.

СКУ ЗАКЛИКАВ УКРАЇНСЬКУ МОЛОДЬ УКРАЇНИ І ДІАСПОРИ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У ХІ МІЖНАРОДНОМУ КОНКУРСІ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІМ. ПЕТРА ЯЦИКА

---

8 листопада 2010 р. СКУ випустив пресове повідомлення, в якому наголосив на важливості ХІ Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика, який спрямований на підвищення знань з української мови та утвердження статусу української мови і піднесення її престижу.

СКУ відзначив унікальну роль української мови у зміцненні української державності, збереженні національної ідентичності та консолідації світового українства, а також наголосив на тому, що вона є рідною для десятків мільйонів українців, які проживають сьогодні в Україні і в багатьох державах світу, та важливим засобом спілкування.

СКУ привернув увагу до необхідності подолання наслідків довголітньої русифікації і утвердження української мови як державної в Україні та збереження і розвитку української мови в умовах асиміляції в діаспорі та закликав українську молодь України і діаспори взяти активну участь у ХІ Міжнародному конкурсі з української мови ім. Петра Яцика.

ДІЇ СКУ В ПИТАННІ ВІДНОВЛЕННЯ ПАМ'ЯТНОЇ ДОШКИ ПАТРІАРХА ЙОСИФА СЛІПОГО

---

25 листопада 2010 р. СКУ надіслав лист Харківському міському голові Геннадію Кернесу та копії цього листа Президенту Віктору Януковичу і Голові Верховної Ради Володимирові Литвину, наполягаючи на відновленні пам'ятної дошки найвищого ієрарха Української Греко-Католицької Церкви – Патріарха Йосифа Сліпого, яка минулого тижня зникла з будинку колишньої Харківської пересильної тюрми на вул. Малиновського 5, де тепер розміщуються підрозділи міліції.

Меморіальна дошка, на якій зазначається, що в приміщенні Харківської пересильної тюрми в 1961 році був ув'язнений Патріарх Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Йосиф Сліпий, була законно відкрита в серпні 2005 р. за ініціативи і фінансування СКУ та за підтримки місцевих українських громадських організацій з нагоди проведення у Харкові Річних загальних зборів СКУ.

Через три роки, у червні 2008 р., меморіальна дошка була цинічно знищена групою із 15-20 осіб та незадовго після її відновлення - облита червоною фарбою. У 2010 р. розпочалися нові напади на пам'ятну дошку Патріарха Йосифа Сліпого, у тому числі й з боку місцевої влади: комісія з питань топоніміки й охорони історико-культурного середовища Харківської міської ради своїм рішенням від 30 березня 2010 р. рекомендувала відмінити видане в 2005 р. розпорядження Харківського міського голови про дозвіл на встановлення цієї меморіальної дошки.

СКУ заявив, що, разом з іншими причинами, зникнення з будинку правоохоронців пам'ятної дошки Патріарха Йосифа Сліпого стало наслідком неправильної діяльності місцевої влади. Вона не тільки не надала цьому загостреному питанню належної уваги та не забезпечила відповідну охорону культурно-історичного знака, який вже неодноразово піддавався актам вандалізму, але й не відкинула вищезгадану рекомендацію комісії з питань топоніміки й охорони історико-культурного середовища Харківської міської ради. Цей факт є скандальним не лише для Харкова, але і для всього українства.

“Світовий Конгрес Українців наполягає на тому, щоб Харківська міська рада власним коштом у якнайшвидший термін відновила пам'ятну дошку Патріарха Йосифа Сліпого, а також розпочала ґрунтовне розслідування даного інциденту та поінформувала СКУ про його хід,” – заявив президент СКУ Євген Чолій.

СКУ ВИСЛОВИВ СТурБОВАНІСТЬ У ЗВ'ЯЗКУ З РІШЕННЯМ КІЇВСЬКОГО ОКРУЖНОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ ПРО ЗАБОРОНУ ПРОВЕДЕННЯ МІТИНГІВ

---

23 листопада 2010 р. СКУ випустив пресове повідомлення, в якому звернув увагу на заборону Київського окружного адміністративного суду проводити 22-26 листопада 2010 р. у центральній частині Києва мітинги підприємців, які зібралися, щоб домогтися від Президента Віктора Януковича відхилення ухваленого Верховною Радою Податкового кодексу.

СКУ відзначив, що мирні зібрання громадян поряд із свободою слова є однією з фундаментальних основ демократії, а також інструментом для поширення інформації та відстоювання громадянами своїх прав та

інтересів. Факт заборони мирних мітингів представників малого і середнього бізнесу став ще одним прикладом порушень основних прав і свобод людини, що набули в Україні особливого поширення протягом останнього року.

“Світовий Конгрес Українців є стурбований рішенням Київського окружного адміністративного суду про заборону проведення в Києві мітингів підприємців. Вважаємо, що це рішення є тривожним сигналом не тільки для України, але й для всього демократичного суспільства, оскільки такі дії загрожують поверненням України до авторитарної системи управління,” - заявив президент СКУ Євген Чолій.

СКУ ЗАКЛИКАВ ПРЕЗИДЕНТА ВІКТОРА ЯНУКОВИЧА НЕ ЛІКВІДОВУВАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

---

7 грудня 2010 р. Українське Незалежне Інформаційне Агентство Новин (УНІАН) оприлюднило проект Указу Президента Віктора Януковича *“Про систему центральних органів виконавчої влади”*, згідно з яким разом з 40 різними державними установами, комітетами та відомствами має бути ліквідований Український інститут національної пам'яті.

Український інститут національної пам'яті, що був створений у травні 2006 року, відомий у світі як установа, діяльність якої спрямована на відродження національної пам'яті українського народу, посилення уваги суспільства до історії України, популяризацію в Україні та в світі об'єктивної та справедливої історії, вивчення етапів боротьби за відновлення державності України у 20-му столітті та здійснення різних заходів з увічнення пам'яті учасників національно-визвольної боротьби, жертв голодоморів та політичних репресій. За час своєї чотирьохрічної діяльності інститут здійснив ряд позитивних кроків у формуванні політики національної пам'яті в Україні та провів велику роботу у відкритті невідомих сторінок її історії.

“Проект Указу про ліквідацію Українського інституту національної пам'яті є ще одним прикритим свідченням приниження нинішньою владою національних інтересів України, - заявив президент СКУ Євген Чолій. – Світовий Конгрес Українців закликає Президента Віктора Януковича не ліквідовувати цей важливий інститут, чия діяльність направлена на формування національної свідомості українського народу, який зазнав 300-літньої русифікації”.

СКУ ПІДТРИМУЄ КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКУ АКАДЕМІЮ У ЇЇ БОРОТЬБІ ПРОТИ РУЙНІВНОГО ПРОЕКТУ ЗАКОНУ УКРАЇНИ “ПРО ВИЩУ ОСВІТУ”

---

6 грудня 2010 р. президент Національного університету *“Києво-Могилянська академія”* Сергій Квіт від імені очолюваної ним установи звернувся до Президента Віктора Януковича, Голови Верховної Ради Володимира Литвина та Прем'єр-міністра Миколи Азарова з відкритим листом відносно сучасної ситуації у сфері вищої освіти.

Як зазначається в листі, Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України проводить спішне обговорення проекту Закону України *“Про вищу освіту”*, який має на меті загальмувати розвиток вищих навчальних закладів, позбавити їх будь-яких ознак автономії та не дати можливості виходу на міжнародний конкурентоздатний рівень. Виклавши найважливіші для української науки і освіти загрози, президент Національного університету *“Києво-Могилянська академія”* Сергій Квіт закликав вищі владні структури України повністю відмовитись від запропонованого міністром освіти і науки, молоді та спорту Дмитром Табачником проекту Закону *“Про вищу освіту”* як такого, що веде до самоізоляції України, подальшої деградації її науки та освіти.

Національний університет *“Києво-Могилянська академія”* є провідним вищим навчальним закладом України, історія якого сягає початку 17 століття. Упродовж віків він продовжує бути носієм духовності українського народу, могутнім чинником формування його самосвідомості, джерелом ідей боротьби за батьківську віру і національну свободу. За роки незалежності України цей вищий навчальний заклад спричинився до вироблення нового освітянського стандарту, основними ознаками якого є високий рівень знань, творчий підхід до навчання, академічна свобода та відсутність корупції.

“Світовий Конгрес Українців глибоко стурбований загальною політикою нинішнього Міністерства освіти і науки, молоді та спорту, очолюваного Дмитром Табачником, а зокрема новими формами згортання демократичних основ у освіті, прикладом чому є проект Закону України “Про вищу освіту”. Світовий Конгрес Українців цілком підтримує заяву Національного університету “Києво-Могилянська академія” та в свою чергу закликає складові організації СКУ привернути увагу до цього питання вищих освітніх установ у країнах свого проживання, а Президента Віктора Януковича, Голову Верховної Ради Володимира Литвина та Прем'єр-міністра Миколу Азарова - не дозволити прийняття цього руйнівного для української вищої освіти проекту закону,” – заявив президент СКУ Євген Чолій.

ДІЯЛЬНІСТЬ СКУ В СПРАВІ ГОЛОДОМОРУ

СКУ ЗАВЕРШИВ МІЖНАРОДНУ АКЦІЮ “СВІЧКА МОЛІННЯ”

27 листопада 2010 р., у День пам'яті жертв Голодомору, СКУ завершив Міжнародну акцію “Свічка моління”, що пройшла з метою вшанувати пам'ять мільйонів невинних жертв Голодомору 1932-33 рр. та, беручи до уваги спроби нинішньої влади в Україні повернути історію до її радянського тлумачення, привернути увагу світової громадськості до справжніх причин цієї трагічної сторінки нашого народу.

Координацію цієї акції, що відбулась під гаслом “*Не дамо згасити свічку пам'яті*”, здійснював спільний комітет із числа представників СКУ та України, на чолі з головою Міжнародного координаційного комітету СКУ в справі Голодомору Стефаном Романівим та колишнім директором Українського інституту національної пам'яті Ігорем Юхновським, за участю відомих громадських діячів Івана Васюника та Володимира В'ятровича.

Освячені в Києві біля Меморіалу жертвам Голодомору свічки моління за період від червня до листопада цього року були запалені в українських церквах і публічних місцях України та більше ніж 20 країн світу. Кульмінаційним моментом цієї акції став День пам'яті жертв Голодомору. Цього дня українці всього світу провели скорботні панахиди й поминальні заходи, під час яких помолились за невинні душі жертв Голодомору та вшанували їх пам'ять хвилиною мовчанки. У рамках цього відзначення українці діаспори активно поширювали інформацію про геноцид українського народу в країнах свого проживання та провели різні тематичні заходи - виставки, академії, показ фільмів тощо. У цей час у публічних місцях були розміщені плакати з написом “*Голодомор 1932-33 рр. – геноцид українського народу*” та інші знаки, що символізують цю трагічну сторінку історії українського народу, а на будівлях державних і українських установ та на власних будинках українців були вивішені траурні прапори. У ці дні українці більше ніж 45 країн світу долучились до підписання розміщеної на сайті СКУ електронної петиції та поштової листівки на адресу Президента Віктора Януковича з закликом публічно визнати Голодомор геноцидом українського народу та забезпечити дотримання Закону “*Про Голодомор 1932-33 років в Україні*”, який стверджує факт геноциду.

ВСЕКАНАДСЬКЕ ВІДЗНАЧЕННЯ ДНЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

---

30 листопада 2010 р. президент СКУ Євген Чолій узяв участь у всеканадському відзначенні Дня пам'яті жертв Голодомору, що відбулось в урядовому конференц-центрі у м. Оттава. Організатором цього заходу стали Канадсько-українська парламентська група дружби на чолі з її головою, членом канадського Парламенту Марком Варавою, та Посольство України в Канаді.

На відзначенні були присутні українське духовенство, члени Парламенту Канади, представники дипломатичного корпусу України та численна українська громадськість.

Молитву за загиблих під час Голодомору провели Митрополит Української Православної Церкви в Канаді Владика Юрій Каліщук та представник Української Католицької Архиепархії у Вінніпезі о. Кирило Микитюк.

Від імені уряду Канади виступив Міністр з питань громадянства, імміграції та багатокультурності Джейсон Кенні. Він зокрема відзначив, що визнання Голодомору актом геноциду українського народу та проголошення Канадою Дня пам'яті жертв Голодомору є свідченням того, що канадці шанують такі фундаментальні цінності, як свобода, демократія, права людини та верховенство права. Міністр також наголосив, що уряд Канади повинен сприяти поширенню в світі інформації про події в Україні у 30-их роках минулого століття.

Президент СКУ Євген Чолій у своєму виступі наголосив на багатомільйонних масштабах геноциду українського народу, що стався в 20-му столітті в державі, знаній у світі як житниця Європи. Президент СКУ також висловив признання Прем'єр-міністру Канади Стівену Гарперу за вшанування жертв Голодомору та за публічну заяву під час його офіційного візиту в Україну про визнання у 2008 р. Канадою Голодомору геноцидом українського народу.

Президент Конгресу Українців Канади Павло Грод у свою чергу подякував канадському Парламенту, а також членам законодавчих асамблей 5 канадських провінцій, Саскачевану, Манітоби, Альберти, Онтаріо і Квебеку, за визнання Голодомору геноцидом українського народу та наголосив на необхідності призначення відповідного місця для представлення цієї трагічної сторінки історії в Канадському музеї людських прав.

Програма відзначення включала виступи канадських політиків та представників української громадськості, тематичні виставки та мистецьку програму.

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СКУ

Учасники Річних загальних зборів СКУ

22-23 серпня 2010 р. СКУ провів Річні загальні збори, які вперше пройшли на європейському терені за межами України – у місті Перемишль, Польща, де з прадавніх часів мешкають автохтонні українці.

У зборах узяли участь більше 60 учасників з 12 країн світу, серед яких президент міста Перемишль Роберт Хома, тимчасово повірений у справах України в Польщі Андрій Сибіга, попередній президент СКУ д-р Аскольд Лозинський, голова Української всесвітньої координаційної ради Дмитро Павличко, почесна голова Всеукраїнського жіночого товариства ім. Олени Теліги Ольга Кобець, генеральний консул України в Любліні Олег Горбенко, парохи Української Греко-Католицької та Автокефальної Православної церков о. митрат

Євген Попович і о. Юрій Мокрауз та директор Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Ірина Ключковська.

Перший день зборів учасники розпочали зі Служби Божої, яка пройшла в Архикатедральному соборі св. Івана Хрестителя.

Урочисте відкриття зборів відбулось у Народному домі, який українська громада Перемишля збудувала для своїх потреб ще в 1904 році та який було несправедливо в неї відібрано внаслідок акції "Вісла". У своєму вступному слові президент СКУ Євген Чолій відзначив, що СКУ вибрав місто Перемишль для проведення зборів, щоб краще ознайомитись з українською громадою Польщі та нав'язати з нею ще тісніші зв'язки для майбутнього співробітництва, а також щоб прискорити повернення Об'єднанню Українців Польщі Народного дому та надання відповідної компенсації і коштів на його ремонт.

Після цього учасники вшанували пам'ять колишніх членів Ради директорів СКУ, генерального секретаря Віктора Педенка та фінансового референта Василя Самця і голову Комісії спорту Стаха Габу, які минулого року відійшли у вічність, та помолилися разом з о. митратом Євгеном Поповичем і о. Юрієм Мокраузом.

Виступ президента СКУ Євгена Чолія

Виступ президента Перемишля Роберта Хоми

Затим представників світового українства привітав президент міста Перемишль Роберт Хома, який також запевнив, що Народний дім буде передано українській громаді протягом найближчих днів або найбільше - тижнів.

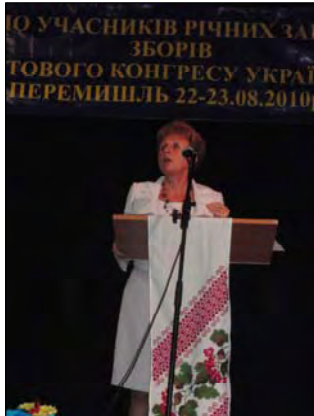
Вітальний лист учасникам зборів від Президента Віктора Януковича зачитав тимчасово повірений у справах України в Польщі Андрій Сибіга, після чого з вітальним словом виступили голова Об'єднання українців Польщі Петро Тима, голова Української всесвітньої координаційної ради Дмитро Павличко, директор Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Ірина Ключковська та голова Перемиського відділу Об'єднання українців Польщі Марійка Туцька.

Відтак президент СКУ Євген Чолій представив загальний звіт про діяльність СКУ за минулий рік. Він поінформував про розширення ділового партнерства між СКУ і Україною, у тому числі й про підписання трьох меморандумів співпраці з попередніми владними структурами України та про втілення їх у життя; про участь СКУ в парламентських слуханнях на тему зарубіжного українства; про зміцнення зв'язків зі складовими

організаціями СКУ та налагодження контактів з іншими українськими громадами світу; про діяльність рад і комісій СКУ, зокрема у розбудові діяльності молодіжних організацій та в захисті людських і громадянських прав українців; про координацію проектів світового масштабу та про теми, порушені перед Президентом Віктором Януковичем у *Меморандумі про важливі питання, що стосуються України та української діаспори*.

Під час робочої частини зборів було представлено звіти членів Екзекутивного комітету та голів рад і комісій СКУ, а також розглянуто ряд статутних справ.

Затим відбувся круглий стіл на тему: *“Важливі питання, що стосуються України, та подальші зв’язки СКУ з Україною”*. У його ході прозвучали різні думки, а зокрема йшлося про те, що СКУ ще й досі не отримав від Президента Віктора Януковича відповіді на представлені в меморандумі питання, що СКУ і далі буде реагувати на всі зазіхання на територію України та стежити за всіма заявами про порушення людських та національних прав, а також співпрацюватиме з різними неурядовими організаціями та націонал-демократичними силами, щоб захистити незалежність України та її демократичні надбання.

Виступ 1-го заступника президента СКУ Ярослави Хортяні

Виступ 2-го заступника президента СКУ Марії Шкамбару

Виступ генерального секретаря СКУ Стефана Романіва

Далі пройшла презентація нового веб-сайту СКУ та був представлений проект фотовиставки Руслана Теліпського *“Монументальна Шевченкіана”*.

У цей же день делегація СКУ поклала вінки до пам’ятних знаків воїнам Української Галицької Армії та Української Повстанської Армії на військовому цвинтарі в с. Пікуличі.

23 серпня 2010 р. пройшли два круглі столи. На першому з них, що був присвячений темі *“Координація діяльності між СКУ і його складовими організаціями”*, говорилось про необхідність зміцнення взаємозв’язку між СКУ та його членами, а зокрема під час проведення таких акцій міжнародного масштабу, як *“Свічка моління”*, яку СКУ розпочав у червні цього року, і щорічного відзначення Міжнародного дня прав людини (10 грудня) та Міжнародного дня рідної мови (21 лютого). Обговорювалось також питання про можливість створення з ініціативи СКУ реєстру українських національних пам’яток, які знаходяться в різних країнах світу та про відкриття в Києві відділу канцелярії СКУ. Під час круглого столу *“Сучасний стан української громади в Польщі”* голова Об’єднання українців Польщі ознайомив учасників зборів з діяльністю організації і української громади в Польщі та подякував СКУ за співпрацю у вирішенні різних важливих для українців Польщі питань, а зокрема з підготовкою подання до Європейського суду в Страсбурзі щодо акції *“Вісла”* та повернення Народного дому Об’єднанню Українців Польщі.

Делегація СКУ перед пам’ятними знаками воїнам Української Галицької Армії та Української Повстанської Армії

Були також представлені усні і письмові звіти складових організацій СКУ - крайових центральних репрезентацій, світових надбудов українських крайових організацій та українських крайових організацій з 17 країн світу, а саме: з Австралії, Америки, Аргентини, Великої Британії, Вірменії, Греції, Естонії, Іспанії, Канади, Німеччини, Польщі, Росії, Румунії, Словацької Республіки, Угорщини, Хорватії та Чеської Республіки.

Окрім цього, делегати ознайомились з проектом щодо представлення діяльності СКУ та українських громад діаспори в мережі українського телебачення, про що поінформував Богдан Музичка.

У рамках зборів президент СКУ Євген Чолій разом з головою Об'єднання Українців Польщі Петром Тимою та головою Перемиського відділу Об'єднання Українців Польщі Марійкою Туцькою мав зустріч у міській раді з президентом міста Перемишль Робертом Хою. Президент СКУ подякував Роберту Хомі за участь у Річних загальних зборах СКУ і запевнення про передання Народному дому українській громаді, а також порушив питання про відзначення в 2011 р. 100-ліття Української школи ім. М. Шашкевича та повернення перемиським вулицям назв Тараса Шевченка, Маркіяна Шашкевича і Уляни Кравченко. Президент Перемишля у свою чергу ще раз підтвердив свою обіцянку відносно Народного дому, а також заявив, що міська влада у зв'язку з ювілеєм школи має наміри допомогти з коштами на її ремонт та що іменами відомих українців будуть названі нові вулиці Перемишля.

На завершення президент СКУ Євген Чолій відзначив успішність Річних загальних зборів 2010 р., подякував за допомогу в їх організації Об'єднанню Українців Польщі, а зокрема голові Перемиського осередку Марійці Туцькій, та закликав учасників до активної співпраці в майбутньому.

ЗУСТРІЧІ ПРЕЗИДЕНТА СКУ З ПРЕДСТАВНИКАМИ МІЖНАРОДНИХ ІНСТИТУЦІЙ

ЗУСТРІЧ ПРЕЗИДЕНТА СКУ З ВЕРХОВНИМ КОМІСАРОМ У СПРАВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ОБСЄ

13 грудня 2010 р. президент СКУ Євген Чолій офіційно зустрівся з Верховним комісаром у справах національних меншин Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ) Кнудом Воллебеком, що відбулась у м. Гаага, Голландія. У зустрічі також узяли участь старші консультанти др. Клеменс Бюшер і Дженніфер Крофт та особистий радник Верховного комісара Труд Ертресаґ. Це була перша зустріч між представниками ОБСЄ та СКУ, яка стала продовженням письмового діалогу сторін у питаннях людських прав українських меншин.

*Президент СКУ Євген Чолій та Кнут Воллебек,
Верховний комісар у справах національних
меншин ОБСЄ*

У ході розмови Євген Чолій ознайомив Кнута Воллебека з діяльністю СКУ та привернув увагу до суттєвих проблем, що є перешкодою для вільного розвитку української меншини в Росії. Він зокрема представив Меморандум відносно Федеральної національної культурної автономії українців у Росії (ФНКАУР), у якому йдеться про намагання Росії ліквідувати цю українську громадську неурядову організацію. Разом з тим президент СКУ передав спільний звіт Московської гельсинської групи і Комісії людських прав без кордонів від лютого 2008 р. під назвою *"Контроль і покарання: відношення людських прав до російського законодавства стосовно неурядових організацій"* та звернув увагу Верховного комісара на критику в цьому звіті тактики російської влади відносно неурядових організацій, що за своїм змістом дуже нагадує ту, яка застосовується до ФНКАУР. Президент СКУ звернувся до ОБСЄ з проханням вислати спостерігача на слухання в найвищому апеляційному суді Росії в справі ФНКАУР та висловити Президенту Росії

стурбованість цим питанням.

Затим президент СКУ представив адресований до ОБСЄ Меморандум Комісії людських і громадянських прав СКУ від 31 липня 2009 р., у якому йдеться про ряд різних важливих питань стосовно української меншини в Росії, зокрема про переслідування активістів, порушення свободи релігії, закриття Українського освітнього центру в Москві, знищення цінних матеріалів з Бібліотеки української літератури в Москві та про потребу фінансування україномовних засобів масової інформації. Євген Чолій також привернув увагу до відповіді ОБСЄ на цей лист від 8 грудня 2009 р., що в основному стосується стану україномовної освіти в Росії та російськомовної освіти в Україні.

Президент СКУ закликав Кнута Воллебека оприлюднити результати аналізу ОБСЄ щодо стану україномовної освіти в Росії та російськомовної в Україні. Він також порушив питання про надмірне вивищення російської мови в Україні, яке шкодить розвитку української мови як державної та мовам інших національних меншин.

Верховний комісар погодився уважно розглянути ці питання.

"Зустріч з Верховним комісаром у справах національних меншин ОБСЄ пройшла в діловій атмосфері. Світовий Конгрес Українців буде й далі підтримувати тісний зв'язок з цією високою міжнародною інституцією з метою захисту прав українських національних меншин та сприяння їхньому розвитку," - заявив президент СКУ Євген Чолій.

ЗУСТРІЧ ПРЕЗИДЕНТА СКУ З ГОЛОВОЮ ДЕЛЕГАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ДО КОМІТЕТУ ПАРЛАМЕНТСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ЄС-УКРАЇНА

---

14 грудня 2010 р. президент Світового Конгресу Українців (СКУ) Євген Чолій зустрівся з головою делегації Європейського Парламенту до Комітету парламентського співробітництва ЄС-Україна Павелем Ковалем. У зустрічі, що пройшла в Європейському Парламенті в Страсбурзі, Франція, також узяв участь адміністратор Європейського Парламенту з питань Білорусі, Росії та України Міхаль Чаплицький.

Президент СКУ ознайомив Павела Ковалю з метою і основними засадами діяльності СКУ. Затим він привернув увагу до статті 20 *Резолюції Європейського Парламенту щодо ситуації в Україні від 25 лютого 2010 р.* та акцентував на тому, що зміст цієї статті принижує честь національного героя України Степана Бандери і очолюваної ним Організації Українських Націоналістів (ОУН). Євген Чолій згадав про лист СКУ в цій справі від 3 березня 2010 р. до Голови Європейського Парламенту Єжи Бузека, у якому вияснюється роль Степана Бандери у боротьбі за незалежність України та спростовується безпідставне звинувачення про співпрацю ОУН під проводом Бандери з нацистами.

У ході зустрічі було обговорено сучасні події в Україні, після чого Євген Чолій заявив, що СКУ погоджується з твердженням *Резолюції Європейського Парламенту щодо України від 25 листопада 2010 р.* про те, що після президентських виборів у січні 2010 р. в Україні посилюються тенденції, які викликають стурбованість щодо зниження поваги до демократії та плюралізму. Президент СКУ заохотив Європейський Парламент до продовження моніторингу рівня демократії в Україні.

Затим президент СКУ відзначив важливість прийняття 23 жовтня 2008 р. *Резолюції Європейського Парламенту про відзначення Голодомору - штучного голоду 1932-1933 років в Україні* та закликав Європейський Парламент зробити наступний логічний крок - визнати Голодомор геноцидом українського народу, як це вже зробили 14 країн світу.

Він також передав Павелу Ковалю Меморандум відносно Федеральної національної культурної автономії українців у Росії (ФНКАУР), у якому йдеться про намагання Росії ліквідувати цю українську громадську неурядову організацію та звернувся до Європейського Парламенту з проханням відреагувати на недопустимий тиск, який Росія здійснює на ФНКАУР.

На завершення зустрічі Євген Чолій заявив, що СКУ й далі цікавитиметься працею Комітету парламентського співробітництва ЄС-Україна. Він також попросив надсилати на адресу СКУ інформаційні матеріали про працю комітету та уможливити представнику СКУ як спостерігачу брати участь у засіданнях цього комітету, які проходять двічі на рік.

Павел Коваль у свою чергу подякував СКУ за зацікавлення працею Комітету парламентського співробітництва ЄС-Україна. Сторони погодилися зустрічатися на регулярній основі.

“Це була перша офіційна зустріч з головою делегації Європейського Парламенту до Комітету парламентського співробітництва ЄС-Україна Павелем Ковалем, яка дала нагоду обговорити важливі для СКУ питання щодо сучасного стану України та Федеральної національної культурної автономії українців у Росії,” – заявив президент СКУ Євген Чолій.

*Президент СКУ Євген Чолій та Павел Коваль,
голова Комітету парламентського
співробітництва ЄС-Україна*

УЧАСТЬ ПРЕДСТАВНИКІВ СКУ В КОНФЕРЕНЦІЯХ І ФОРУМАХ

III МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС НА ТЕМУ ДІАСПОРИ

23-25 червня 2010 р. представники СКУ взяли участь у III Міжнародному конгресі *“Діаспора як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті: сучасний вимір, проекція в майбутнє”*, який був організований Міжнародним інститутом освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету *“Львівська політехніка”* у співпраці з СКУ та іншими українськими громадськими організаціями та установами. Усього в Конгресі взяло участь більше 400 осіб із усіх регіонів України та з 28 країн світу.

На фото зліва направо: М. Шкамбара,
Я. Хортяні, Владика Діонісій (Ляхович), Е. Чолій,
І. Ключковська

Під час офіційного відкриття конгресу прозвучали виступи президента СКУ Євгена Чолія, його першого заступника, голови Європейського Конгресу Українців Ярослави Хортяні та другого заступника, голови Світової Федерації Українських Жіночих Організацій Марії Шкамбари, а відтак - представників українського духовенства, політиків, науковців, культурних та громадських діячів з України та діаспори.

У своїй доповіді *“Діяльність Світового Конгресу Українців у захисті національних інтересів українського народу та в розбудові зв'язків зі світовим українством”*, Євген Чолій звернув увагу на працю СКУ в окреслених темою напрямках, у тому числі й на підписані протягом 2009-2010 рр. меморандуми співпраці з

Україною, а також на позицію СКУ щодо подій в Україні, які торкаються актуальних питань сьогодення. Президент СКУ підкреслив, що українська діаспора повинна пильно стежити за всіма подіями, які загрожують незалежності України; зміцнювати свій зв'язок з українським народом в Україні; боротися з антиукраїнськими діями; інформувати Захід про Україну як державу з величезним інтелектуальним, науково-технічним і освітнім потенціалом, що ще бореться з залишками радянського минулого; поширювати правду про Україну, щоб унеможливити переписування історії України; боротися з асиміляційними процесами та активно привертати увагу широкої громадськості до різних важливих для українського народу питань. Євген Чолій також закликав українські засоби масової інформації об'єктивно висвітлювати інформацію про актуальні для українців теми та не піддаватися ніякому тиску.

Протягом наступних днів присутні взяли участь у роботі 8 секційних засідань, присвячених темам, що стосуються Української Церкви, співпраці України й діаспори, збереження українцями своєї національної ідентичності, нової хвилі еміграції, а також освіти, культури, мистецтва українського зарубіжжя та ролі засобів масової інформації.

На завершення III Міжнародний конгрес прийняв ухвалу, в якій зокрема зазначив, що:

1. Сучасні реалії характеризуються функціонуванням потужних діаспор світу, серед яких одне з чільних місць займає українська діаспора.
2. Українська діаспора – важливий економічний, інтелектуальний, культурний і політичний ресурс української держави.
3. Для розбудови демократичної заможної України та для утвердження її позитивного образу у світі необхідна синергія, яку можна досягти, поєднуючи капітал знань та можливостей українських громад як в Україні, так і за її межами.
4. Співпраця із закордонним українством та його підтримка повинні бути одними із основних пріоритетів зовнішньополітичної діяльності держави Україна.
5. Українська держава зобов'язана захищати і відстоювати права зарубіжних українців, а також – громадян України, які тимчасово знаходяться за її межами.

Учасники III Міжнародного Конгресу приймають доповідь Президента СКУ Євгена Чолія, проголошену 23 червня 2010 року на офіційному відкритті Конгресу, за основу позиції щодо сучасних подій в Україні та щодо напрямів подальшої діяльності світового українства.

Зважаючи на це все, Конгрес ухвалив звернутися до Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України з клопотанням:

1. Створити законодавчу базу для реалізації програм підтримки світового українства.
2. Продовжити практику проведення Парламентських слухань з питань світового українства щорічно.
3. На основі пропозицій від світового українства розробити, затвердити та реалізувати Державну програму співпраці з закордонними українцями на період від 2011 до 2015 року.

4. При підготовці проектів законів про Державний бюджет України на наступні роки передбачити належне фінансування програм для здійснення співпраці із закордонними українцями та їх громадськими організаціями”.

IV ФОРУМ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ В ГРЕЦІЇ

3-13 вересня 2010 р. у Греції на о. Евія, Еретрія, відбувся IV Форум української діаспори, організований Товариством української діаспори в Греції “Українсько-грецька думка” у співпраці з СКУ, ЕКУ та Українською Радою Миру. Разом з представниками української діаспори та гостями з України у форумі взяли участь президент СКУ Євген Чолій та його 1-ий заступник, голова ЕКУ Ярослава Хортяні.

Однією з ключових тем форуму стала тема української освіти в діаспорі. Тому під час освітнянської конференції учасники порушили зокрема питання про успіхи і проблеми українського шкільництва, про роль української діаспори та України у його зміцненні та про методику викладання українознавчих предметів. Під час заключної сесії було наголошено на важливості зміцнення українського шкільництва в діаспорі та збереження української мови в Україні і за її межами, а також висловлено занепокоєння діями нинішніх владних структур щодо переписування історії України. У ході дискусії президент СКУ Євген Чолій закликав освітян реагувати на різні антиукраїнські дії та виховувати підростаюче українське покоління на прикладі справжніх героїв українського народу. Свою позицію щодо дискутованих питань учасники висловили в резолюціях конференції.

Учасники IV Форуму української діаспори

10 вересня в церкві св. Елефтеріуса пройшла Міжнародна акція “Свічка моління”, під час якої була проведена Панахида в пам’ять про жертви Голодомору та прозвучала доповідь Євгена Чолія, який звернув увагу на справжні причини Голодомору та закликав уряд Греції визнати Голодомор геноцидом українського народу. Затим голова Комітету “Україна-33” з м. Ліон у Франції, Геня Кузен, розповіла про діяльність комітету в справі поширення правди про геноцид українського народу.

У цей же день відбулось офіційне закриття форуму. З головною доповіддю перед учасниками виступив президент СКУ Євген Чолій. Він висловив признання Товариству української діаспори в Греції “Українсько-грецька думка” на чолі з головою Галиною Маслюк-Какку, відзначивши зокрема відкриття в березні 2010 р. пам’ятника Тарасу Шевченку в мерії м. Зографу (Аттика) і успішну організацію IV Форуму української діаспори, та на прикладі конкретної праці, виконаної протягом минулого року, представив діяльність СКУ. У своєму виступі він також поінформував про теми, порушені перед Президентом Віктором Януковичем у Меморандумі про важливі питання, що стосуються України та української діаспори, дав оцінку сучасних тривожних подій в Україні та закликав усю українську діаспору до активної громадської праці у відстоюванні інтересів України та українського народу. На завершення президент СКУ наголосив на тому, що треба вірити в майбутнє свого народу та об’єднуватися навколо національної ідеї – ідеї української державності.

У ході засідання перед присутніми також виступили посол України в Греції Володимир Шкуров, посол України Юрій Щербак та голова ЕКУ Ярослава Хортяні.

На завершення учасники IV Форуму української діаспори прийняли наступні резолюції:

1. Учасники IV Форуму української діаспори в Греції занепокоєні сучасною ситуацією, що склалася в Україні, і підтримують Меморандум про важливі питання, що стосуються України та української діаспори Світового Конгресу Українців від 17 червня 2010 р.
2. Учасники IV Форуму української діаспори в Греції приймають доповідь президента Світового Конгресу Українців Євгена Чолія, проголошену 10 вересня 2010 р. на офіційному закритті форуму, за основу позиції стосовно сучасних подій в Україні та стосовно напрямів своєї майбутньої діяльності.
3. Учасники IV Форуму української діаспори в Греції приймають Резолюцію освітнянської конференції, яка працювала в рамках форуму:
  - Учасники освітнянської конференції висловлюють обурення щодо заяв міністра освіти та науки Дмитра Табачника стосовно повернення до радянської історіографії, зокрема заперечення Голодомору як геноциду українського народу, очорнення ОУН-УПА та

справжніх героїв України, Романа Шухевича та Степана Бандери, закидаючи їм безпідставно колабораціонізм з нацистами, заперечення визначної ролі українського гетьмана Івана Мазепи в національно-визвольній боротьбі українського народу, вилучення з історії України битви під Крутами.

- Учасники освітянської конференції рекомендують Світовій Координаційній Виховно-освітній Раді Світового Конгресу Українців та освітянській комісії Європейського Конгресу Українців дослідити стан українського шкільництва в діаспорі.
- Учасники освітянської конференції рекомендують Президії Європейського Конгресу Українців та її освітянській комісії підготувати проект Договору про співпрацю з Національним педагогічним університетом ім. Михайла Драгоманова щодо навчально-методичної підтримки діяльності українського шкільництва.
- Учасники освітянської конференції вважають за доцільне продовжувати роботу з Міжнародною українською школою за умови прозорості організації навчального процесу, збереження повної автономії українських діаспорних шкіл, обумовлення платних послуг у діяльності Міжнародної української школи.
- Учасники освітянської конференції звертаються до освітянських видавництв в Україні "Педагогічна преса", "Шкільний світ" тощо щодо поширення в Україні інформації про українське шкільництво діаспори.

IV Форум української діаспори завершився святковим концертом місцевих митців.

XIII ФУЛБРАЙТІВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ «ОБРАЗ УКРАЇНИ В СВІТІ: РЕАЛЬНИЙ ТА БАЖАНИЙ»

5-6 листопада 2010 р. 1-ий заступник президента СКУ Ярослава Хортяні, на запрошення директора програми ім. Фулбрайта в Україні Мирона Стахіва та Президента Українського Фулбрайтівського товариства Мирослави Антонович, взяла участь у черговій XIII Фулбрайтівській конференції на тему: "Образ України в світі: реальний та бажаний".

На пленарному засіданні Ярослава Хортяні зачитала вітальний лист від Президента СКУ Євгена Чолія, у якому висловлюється привітання учасникам і організаторам конференції та признання Програми ім. Фулбрайта та Українському Фулбрайтівському товариству за внесок у розвиток української науки і українського громадянського суспільства. Затим вона виголосила доповідь "Роль української діаспори у формуванні позитивного іміджу України в світі", у якій підкреслила, що СКУ координує діяльність своїх складових організацій та мобілізує громадську думку українців для посилення прихильного ставлення до України. Як приклад вона згадала активність української діаспори під час Помаранчевої революції, визнання державами світу Голодомору 1932-33 рр. актом геноциду українського народу та Міжнародну акцію "Незгасима свічка". Особливу увагу Ярослава Хортяні звернула на Меморандум співпраці між СКУ та Україною, одним із напрямків діяльності якого є підвищення міжнародного іміджу України.

По центру: Я. Хортяні

У конференції взяли участь посол США в Україні Джон Теффт, науковці з Голландії, США, Угорщини та з провідних університетів України, які обговорювали питання про стан науки, престиж України у світі, майбутнє української економіки, освіти та культури в 12-ти секціях.

XXIII КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

5-7 листопада 2010 р. президент СКУ Євген Чолій узяв участь у XXIII Конгресі Українців Канади, який відбувся у Едмонтоні, Канада. На цьому конгресі, який також був присвячений 70-літтю заснування Конгресу Українців Канади, зібралось понад 300 делегатів та почесних гостей, серед яких були присутні представники федерального та провінційного урядів Канади, дипломатичні представники Канади і України та відомі громадські діячі.

Конгрес Українців Канади - це одна з найстарших та найбільш потужних і впливових складових організацій СКУ, яка дбає за інтереси більше ніж мільйонної українсько-канадської громади та веде активну діяльність у відстоюванні інтересів України та всього українського народу.

5 листопада, під час офіційного відкриття конгресу, президент СКУ привітав Конгрес Українців Канади з 70-літнім ювілеєм та подякував за довголітнє плідне співробітництво з СКУ, а також висловив йому признання за велику

Павло Грод складає присягу

віддану працю для добра українців Канади і України. У своєму слові президент СКУ відзначив авторитет Конгресу Українців Канади перед урядом Канади та у зв'язку з цим звернув увагу на заяви Прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера під час офіційної подорожі до України в жовтні 2010 р., що є добрим прикладом правильної державної реакції на сучасні події в Україні.

6 листопада, на бенкеті, Євген Чолій виголосив промову, в якій підсумував успішну 70-літню діяльність Конгресу Українців Канади та акцентував на його найважливіших здобутках, що насамперед стосуються прийняття Канадою статусу багатокультурної держави, відшкодування за несправедливе інтернування українських канадців під час Першої світової війни, виявлення несправедливості державної політики щодо денатуралізації і депортації, а також визнання Канадою незалежності України, участі міжнародних спостерігачів з Канади у виборах в Україні, визнання Парламентом Канади Голодомору 1932-33 рр. геноцидом українського народу та надання Україні гуманітарної допомоги.

У рамках конгресу пройшли пленарні сесії та круглі столи, присвячені зокрема тематиці збереження в Канаді української національної спадщини, ролі Конгресу Українців Канади у канадському суспільстві та встановленню пріоритетів діяльності щодо України за нинішньої влади. Також було вручено Шевченківські медалі та нагороди українсько-канадського Молодого провідника.

У завершальний день конгресу, 7 листопада, відбулись вибори Ради директорів та президента Конгресу Українців Канади, яким було переобрано Павла Ґрода.

Відтак Євген Чолій у складі делегації учасників конгресу від імені СКУ склав вінок до пам'ятника жертвам Голодомору.

УКРАЇНСЬКІ КРЕДИТОВІ СПІЛКИ

УЧАСТЬ ПРЕЗИДЕНТА СКУ В РІЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ І ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРАХ ЦЕНТРАЛІ УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ АМЕРИКИ

11-12 червня 2010 р. президент СКУ Євген Чолій, на запрошення Централі українських кооперативів Америки (ЦУКА), взяв участь у Річній конференції і загальних зборах ЦУКА, які пройшли у м. Йонкерс, США, за участю 40 представників із 15 кооперативів.

Учасники Річної конференції і загальних зборів ЦУКА

ЦУКА, що успішно діє з 1981 р., координує діяльність українських кооперативів на терені США та працює над відродженням та розвитком кредитно-кооперативного руху в Україні. Вона має розгалужену мережу установ, які є фінансово-економічною опорою українців Америки та українських громадських інституцій.

11 червня президент СКУ виголосив перед учасниками конференції та зборів доповідь про діяльність СКУ протягом останнього року та в цей же день під час бенкету виступив з промовою про сучасні події в Україні та майбутнє української діаспори, в якій

закликав українців зберігати свою національну ідентичність, брати активну участь у громадському житті, а також активно цікавитися подіями в Україні та докладати належних зусиль, щоб зберегти її незалежність.

О. Бурдяк, Р. Козицький, Е. Чолій, А. Горбачевський, мер Йонкерсу Ф. Амікон, Владика П. Хомницький, о. П. Виняр, Б. Ватраль та І. Ляшок

Євген Чолій також привітав Богдана Ватраля з переобранням на наступний термін головою дирекції ЦУКА та пані Орисю Бурдяк - президентом ЦУКА, а також відзначив високий рівень національної свідомості проводу українського кооперативного руху та його розуміння важливості підтримки СКУ як міжнародної координаційної надбудови українських громад у діаспорі. Він щиро подякував за це голові дирекції ЦУКА Богдану Ватралю та голові Української

світової кооперативної ради при СКУ Ігорю Ляшку, а також українським кооперативам в США, які в 2009 та в 2010 роках надали СКУ фінансову допомогу: Українській Американській Федеральній Кредитній Спільці "Самопоміч" у Чикаго, Федеральній Кредитовій Кооперативі "Самопоміч" у Нью-Йорку, Фондації "Самопоміч" Української Американської Федеральної

Кредитової Спільки "Самопоміч" у Нью-Йорку, Федеральній Кредитовій Кооперативі "СУМА" в Йонкерсі, Українській Федеральній Кредитовій Кооперативі "Самопоміч" у Філадельфії, Федеральній Кредитовій Кооперативі "Самопоміч" у Кліфтоні, Нью-Джерсі, та Українській Федеральній Кредитній Спільці в Рочестері.

УЧАСТЬ ПРЕЗИДЕНТА СКУ В РІЧНИХ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРАХ УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАТИВНОЇ РАДИ КАНАДИ

4 листопада 2010 р. президент СКУ Євген Чолій узяв участь у Річних загальних зборах Української кооперативної ради Канади (УКРК), які відбулися в Едмонтоні, Канада, за участю 20 делегатів із 6 кредитових спілок. У зборах також узяли участь почесні гості з України й Канади – колишній управитель канадської Програми зміцнення кредитових спілок в Україні Богдан Козій та колишній директор цієї програми Ірина Драгомирецька, колишній голова УКРК Ярослав Скрипник та президент Конгресу Українців Канади Павло Грод.

УКРК, що успішно діє на терені Канади з 1971 р., координує діяльність українських кредитівок на терені Канади та працює над відродженням і розвитком кредитно-кооперативного руху в Україні. Вона має розгалужену мережу установ, які є фінансово-економічною опорою українців Канади та українських громадських інституцій.

Під час зборів президент СКУ виголосив привітання, у якому побажав УКРК на чолі з її президентом Ольгою Шевель успіхів у майбутній праці та коротко поінформував про діяльність СКУ упродовж останнього року. Він звернув увагу на працю, спрямовану на мобілізацію громадської думки для посилення державної і духовної розбудови незалежної України, на охорону людських і національних прав українців та розбудову українського громадського життя в світі. Президент СКУ щиро подякував українським кредитівкам за розуміння важливості підтримки СКУ як міжнародної координаційної надбудови українських громад у

діаспорі та надання фінансової допомоги для виконання поставлених завдань.

Учасники Річних загальних зборів УКРК. У 1-му ряду (зліва направо): І. Драгомирецька, Е.Чолій, О. Шевель, Я. Скрипник та О. Заверуха-Свинтух

У ході нарад учасники зборів заслухали інформацію про працю за минулий рік, у тому числі й доповідь Ірини Драгомирецької про діяльність українських кредитових спілок в Україні, інформаційне представлення Богдана Лецишина про стан українських кредитових спілок у Канаді та звіт почесної голови УКРК Ольги Заверухи-Свинтух про канадську Програму зміцнення кредитових спілок в Україні, яка була визнана у Канаді однією з найкращих та найефективніших. Крім того, було продемонстровано документальний фільм про українські кредитові спілки в Україні, а також вручено грамоти за заслуги в розбудові кооперативного руху в Україні Богдану Козію та Ірині Драгомирецькій.

ЗУСТРІЧІ КЕРІВНИКІВ СКУ З УКРАЇНСЬКИМИ ГРОМАДАМИ СВІТУ

ПОЇЗДКА ПРЕЗИДЕНТА СКУ ЄВГЕНА ЧОЛІЯ ДО ПОЛЬЩІ

20-23 серпня 2010 р. президент СКУ Євген Чолій здійснив поїздку до Польщі, де відбулись Річні загальні збори СКУ.

Варшава

20 серпня 2010 р. Євген Чолій побував в українській греко-католицькій парафії Успення Пресвятої Богородиці і Священномученика Йосафата, де оглянув церкву, бібліотеку і церковний зал та під час бесіди з отцем Петром Кушкою порушив різні аспекти релігійного і громадського життя українців Варшави.

У цей же день, у приміщенні Посольства України в Польщі, президент СКУ мав зустріч з радником-посланником Андрієм Сибігою, першим секретарем посольства Остапом Лук'янчуком та секретарем управи Об'єднання українців Польщі Мирославом Купичем. Було обговорено ряд важливих

А. Сибіга, Е. Чолій, о. П. Кушка, О. Лук'янчук

Було обговорено ряд важливих питань про нинішню ситуацію в Україні, українсько-польські відносини, стан місцевого українського громадського життя та про важливість повернення Народного дому Об'єднанню українців Польщі.

Затим президент СКУ мав нагоду схилити голову біля пам'ятника Великому Кобзареві в парку ім. Т. Шевченка.

Він також у супроводі Мирослава Купича ознайомився з приміщенням, у якому розміщується Об'єднання українців Польщі та офіс українського тижневика "Наше слово", де мав бесіду з головним редактором Ярославом Присташем про цю газету.

21 серпня 2010 р. президент СКУ разом з Маріушем Баб'яком з Пласту відвідав православний цвинтар у Варшаві, де поставив свічки перед монументами жертвам Голодомору, воїнам Української Народної Республіки та могилою Мирона Кертичака, колишнього голови Об'єднання українців Польщі.

ПОЇЗДКА ПРЕЗИДЕНТА СКУ ЕВГЕНА ЧОЛІЯ ДО ЕСТОНІЇ

24-26 серпня 2010 р. президент СКУ Євген Чолій у супроводі голови Конгресу українців Естонії Віри Коник відвідав українські громади Естонії у Таллінні, Маарді та Нарві.

Таллінн

24 серпня 2010 р. президент СКУ взяв участь у молебні за Україну в Українській Греко-Католицькій Церкві Талліннської парафії Матері Божої Триручиці та концерті, присвяченому Дню незалежності України, який було організовано Конгресом Українців Естонії, де виголосив доповідь. Цього ж дня зустрівся та обговорив питання про українське громадське життя 29 тисяч українців Естонії з головою Конгресу українців Естонії Вірою Коник.

На фото зліва направо: Сільвер Мейкар, Маті Райдма, Віра Коник, Євген Чолій та Юрі Тамм

25 серпня 2010 р. мав офіційну зустріч з депутатами парламентської групи Естонія-Україна Сільвером Мейкаром, Юрі Таммом та Маті Райдма у приміщенні Естонського Парламенту, під час якої ознайомив їх з діяльністю СКУ, подякував їм за гарне ставлення Естонії до України, за підтримку українських громад в Естонії та за визнання Голодомору в Україні геноцидом українського народу, закликав їх робити моніторинг й відповідно реагувати на всі імперіалістичні акції Росії, а також стежити за всіма заявами про порушення прав людини в Росії та

Україні. Члени Парламенту запевнили президента СКУ в тому, що вони і надалі будуть надавати увагу подальшому розвитку України.

Після того у приміщенні Посольства України в Естонії мав офіційну зустріч з Володимиром Решетняком, радником Посольства, Світланою Гончаревською, другим секретарем з культурних та гуманітарних питань, Петром Куценком, заступником керівника торговельно-економічної місії та Іриною Процик, консулом, поінформувавши їх про діяльність СКУ, наголосивши на необхідності корисної співпраці України та Естонії та підтримки Центру української культури в Естонії.

Затим президент СКУ дав інтерв'ю на радіо Олені Хусаїновій з "Червоної Калини" про СКУ, збереження української ідентичності та сучасні події в Україні.

Опісля оглянув Центр української культури з його керівником Анатолієм Лютюком.

Президент СКУ Євген Чолій мав зустріч за круглим столом з такими представниками Міністерства культури Естонії: Анне-Лі Реймаа, заступник канцлера, Євгеній Журьярі, радник міністра, Ольга Бурмакіна, головний спеціаліст відділу національних культур; з представниками Естонського Фонду інтеграції "Наші люди" (інституція, яка підтримує інтеграцію у естонське суспільство) Крістіна Пііргоп та Іріс Ярв; депутатом Європарламенту від Естонії Тунне Келам; депутатом Естонського Парламенту Марі-Анн Келам та представниками Конгресу українців Естонії Вірою Коник, Анатолієм Лютюком, Миколою Берестюком, Лілією Іванченко, Наталією Гавриловою та Ганною Смірноюю, під час якої зокрема поінформував про діяльність та завдання СКУ та обговорив питання культури та збереження національної ідентичності. З депутатом Європарламенту від Естонії Тунне Келам було також обговорено питання можливої зустрічі з

представниками Європарламенту у справі резолюції відносно України.

Маарда

26 серпня 2010 р. президент СКУ побував на зустрічі з українською громадою м. Маарда, яку було організовано Українським культурно-просвітнім товариством “*Стожари*” на чолі з Ганною Смірною, де розказав про діяльність СКУ та обговорив питання недільної школи, театру “*Вертел*” та фольклорного ансамблю “*Галичани*”.

Цього ж дня Євген Чолій мав зустріч з мером міста Георгієм Бистровим та членами міської адміністрації, під час якої ознайомився детальніше з перспективами розвитку міста, Сорочинським ярмарком, та у свою чергу поінформував про діяльність СКУ. З мером міста було порушено питання про призначення кімнати для української громади з метою щоденних зустрічей.

Нарва

26 серпня 2010 р. у супроводі Бориса Тутука побував на міському цвинтарі, де поховано близько 1000 осіб, репресованих радянським режимом у 1945-1955 роках, серед них 700 українців.

Під час зустрічі у міській адміністрації з Антс Лімец, секретарем муніципалітету, ознайомився зі статистичними даними відносно населення Естонії, де українці займають третє місце після естонців та росіян, поінформував про діяльність та завдання СКУ, а також звернувся з проханням знайти кошти для підтримки цвинтаря.

На завершення своєї поїздки, під час зустрічі з членами української громади, яку було організовано Українським земляцтвом на чолі з Галиною Маляровою, Євген Чолій обговорив питання діяльності СКУ та сучасних подій в Україні, ознайомився з роботою хору “*Родина*”, вокального ансамблю “*Калина*” та недільною школою.

ПОЇЗДКА ПРЕЗИДЕНТА СКУ ЄВГЕНА ЧОЛІЯ ДО ГРЕЦІЇ

9-15 вересня 2010 р. президент СКУ Євген Чолій здійснив поїздки до Греції, де взяв участь у роботі IV Форуму української діаспори, ознайомився з українським громадським життям та мав офіційні зустрічі з представниками грецького уряду, органів місцевого самоврядування і дипломатичного представництва України в Греції та з керівництвом Товариства української діаспори в Греції “*Українсько-грецька думка*”.

Організацію візиту та супровід президента СКУ під час перебування в Греції забезпечило Товариство української діаспори в Греції “*Українсько-грецька думка*” на чолі з його головою Галиною Маслюк-Какку.

Афіни

12 вересня президент СКУ був присутній на Службі Божій у Греко-католицькій церкві св. Трійці у Афінах. По завершенню служби він від імені СКУ привітав присутніх та виголосив промову, в якій наголосив на сучасних тривожних подіях в Україні, поінформував

Зустріч з генеральним секретарем Міністерства з питань міграції (зліва направо): Я. Хортяні, Е. Чолій, А. Такіс, В. Шкуров та Г. Маслюк-Какку

про діяльність СКУ, а також закликав присутніх брати активну участь в житті української громади та країни свого проживання, інформувати уряд Греції про різного роду антиукраїнські дії, порушення людських і національних прав українців та втручання Росії у

внутрішні справи України, а також приєднуватися до ініційованих СКУ всеукраїнських акцій.

13 вересня президент СКУ очолив делегацію української діаспори на зустрічі з заступником мера Афін, куратором Ради мігрантів Александрою Еверт-Алверті, що відбулася в приміщенні Афінської мерії. З української сторони в зустрічі взяли участь перший

Зустріч з заступником мера Афін (зліва направо): Г. Кузен, Т. Транака, Я. Хортяні, Г. Маслюк-Какку, Е. Чолій, А. Еверт-Алверті, В. Шкуров, О. Галушка, А. Чолій та А. Лобач

заступник президента СКУ, голова Європейського Конгресу Українців Ярослава Хортяні, голова Товариства української діаспори в Греції “*Українсько-грецька думка*” Галина Маслюк, її заступник Алла Лобач, член Товариства Оксана Чаус, дружина президента СКУ Анна Чолій та голова Комітету “*Україна-33*” з м. Ліон, Франція,

Геня Кузен, а також посол України в Греції Володимир Шкуров. Сторони обговорили ряд актуальних питань сьогодення, які зокрема стосуються адаптації українських іммігрантів до грецького середовища та піднесення їхньої активності в житті країни, а також збереження українцями своєї національної ідентичності та поширення в Греції інформації про Голодомор-геноцид українського народу. Під час цієї зустрічі президент СКУ закликав представників владних структур Греції реагувати на антиукраїнські дії Росії та її грубі втручання у внутрішні справи України та згортання демократичних принципів та свобод в Росії та в Україні.

14 вересня президент СКУ очолив офіційні зустрічі делегації української діаспори з генеральним секретарем Міністерства з питань міграції Андреасом Такісом, з мером м. Зографу (Аттика) Іоаннісом Казакосом та з дипломатичними представниками Посольства України в Греції. Українську діаспору під час цих зустрічей представляли президент СКУ Євген Чолій, перший заступник президента СКУ, голова Європейського Конгресу Українців Ярослава Хортяні, дружина президента СКУ Анна Чолій та голова Товариства "Українсько-грецька думка" Галина Маслюк, заступник голови Товариства Алла Лобач, секретар Оксана Наконечна та члени Ради правління Орест Чура і Роман Садовський.

Під час зустрічі у приміщенні Міністерства внутрішніх справ Греції з генеральним секретарем Андреасом Такісом, було широко обговорено питання про статус української імміграції в Греції, зокрема її кількісний і якісний склад, та про можливості відновлення документів українським легальним емігрантам. У ході бесіди президент СКУ порушив питання про торгівлю людьми, відносно чого було домовлено про додаткові зустрічі представників Міністерства з послом України та членами Товариства "Українсько-грецька думка". Євген Чолій також привернув увагу Андреаса Такіса до важливості визнання урядом Греції Голодомору 1932-33 рр. в Україні геноцидом українського народу, у зв'язку з чим Товариство зобов'язалося надати інформаційну допомогу.

Зографу

Затим у приміщенні мерії м. Зографу (Аттика) відбулась зустріч з мером Іоаннісом Казакосом та розширене засідання мерії. У своєму виступі перед радниками мера від різних партій, політичними та громадськими діячами міста, членами української делегації та місцевої української громади Євген Чолій поінформував про основні засади діяльності СКУ, а також наголосив на сучасній тривожній ситуації в Україні та необхідності відновити історичну правду про геноцид українського народу, ОУН-УПА тощо. Він щиро подякував меру міста Іоаннісу Казакосу за значний внесок у розбудову українсько-грецьких стосунків, допомогу українській громаді Греції у встановленні на території мерії пам'ятника

Тарасу Шевченку, сприяння в поширенні правдивої інформації про Голодомор і діяльність ОУН-УПА та вручив йому найвищу нагороду СКУ - медаль св. Володимира Великого. Після урочистого засідання

Євген Чолій вручає медаль св. Володимира Великого меру Зографу Іоаннісу Казакосу

відбулося спільне покладання вінків до пам'ятника Тарасу Шевченку в парку Дружби м. Зографу, де президент СКУ виступив зі словом, у якому закликав шанувати пам'ять про великого українського поета та зберігати національну ідентичність свого народу.

Афіни

Після цього президент СКУ разом з членами делегації відвідав Посольство України в Греції, де відбулася офіційна зустріч з послом Володимиром Шкуровим та дипломатичними представниками. Було обговорено різні питання, а саме: обслуговування українських громадян, співпраця з українською громадою Греції, плани проведення мистецьких заходів у рамках Культурного центру при Посольстві та сучасні події в Україні, які тривожать українську діаспору. Під час зустрічі Євген Чолій нагородив Почесною грамотою СКУ довголітнього прихильника української громади, президента Спілки приватних коледжів Греції Костянтина Карканяса за багаторічне безкоштовне надання приміщення для потреб української недільної школи при Товаристві "Українсько-грецька думка" та проведення заходів Товариства.

У кінці дня президент СКУ, його перший заступник та керівництво Товариства "Українсько-грецька думка" відбули спільне засідання, на якому підсумували результати IV Форуму української діаспори та проведених зустрічей, а також обговорили шляхи майбутньої співпраці.

У рамках перебування в Греції президент СКУ відвідав пам'ятні місця, пов'язані з історією Греції, – монастирі на скелях Метеори в Фессалії, а також Акрополь та новий музей Акрополя в Афінах.

15-19 вересня 2010 р. президент СКУ Еуген Чолій відвідав українців Італії. Під час перебування в Римі він зустрівся з Апостольським візитатором для українців у Італії та Іспанії преосвященнішим Владикою Діонісієм (Ляховичем), з українською громадою Риму і провідниками українських громадських організацій Італії та з послом України в Італії Георгієм Чернявським. Президент СКУ також відвідав Собор святої Софії, Парафію святих Сергія і Ваха та Церкву Царя Христа при Монастирі Отців

О. Городецький, Владика Діонісій (Ляхович) та Е. Чолій

Василіян. Організацію візиту президента СКУ до Італії та його супровід під час перебування в Італії забезпечило Християнське товариство українців у Італії на чолі з його головою Олесем Городецьким.

15 вересня Еуген Чолій разом зі своєю дружиною Анною та головою Християнського товариства українців у Італії Олесем Городецьким мав зустріч з Апостольським візитатором для українців у Італії та Іспанії преосвященнішим Владикою Діонісієм (Ляховичем), що пройшла в приміщенні Патріаршого двору в Римі. Під час бесіди Владика розповів про сучасний стан Української Греко-Католицької Церкви в Італії та про особливості релігійного життя в країнах нової еміграції, а також поділився інформацією про Всесвітній день молоді, який пройде у серпні наступного року в Іспанії. Зі свого боку президент СКУ наголосив на важливості зміцнення співпраці між Церквою та українськими громадськими організаціями, а також з огляду на те, що у відзначенні Всесвітнього дня молоді візьмуть участь близько 1,500 українських молодих прочан, запропонував, щоб програма передбачала і тематичні заходи СКУ. Під час зустрічі обговорювалися питання про стан української діаспори в Італії, потребу зберігати українську національну ідентичність, відновлювати історичну пам'ять українського народу, зокрема вшануванням пам'яті жертв Голодомору та активною участю в проведенні Міжнародної акції "Свічка моління".

16 вересня президент СКУ побував у Церкві Христа Царя при Монастирі Отців Василіян, де під час зустрічі з о. Єфремом Кончаком ознайомився з церковним і громадським життям українських прихожан.

Після цього президент СКУ мав зустріч з українською спільнотою Риму, що пройшла у філії Українського Католицького Університету. Під час зустрічі Еуген Чолій представив діяльність СКУ та закликав українську діаспору Італії до згуртованості і єдності, до зміцнення свого зв'язку з українським народом в Україні та до відповідної реакції на порушення людських і національних прав українців, зокрема в Україні та в Росії.

Опісля Еуген Чолій завітав до української недільної школи при Соборі святої Софії, де її директор Мирослава Горбенко розповіла про особливості навчально-виховного процесу та про участь школярів у різних культурних заходах.

Увечері цього ж дня, після Служби Божої, президент СКУ виступив з промовою перед українцями Парафії святих Сергія і Ваха, в якій наголосив на сучасних тривожних подіях в Україні та поінформував про діяльність СКУ в захисті людських і національних прав українців. Після цього Еуген Чолій обмінявся думками про шляхи зміцнення української громади в Італії з о. Іваном Куликом.

Е. Чолій з представниками українських громадських організацій Італії

17 вересня відбулась зустріч президента СКУ з послом України в Італії Георгієм Чернявським, що дала нагоду обговорити ряд актуальних для місцевих українців тем. Еуген Чолій зокрема порушив питання про події в Україні, які турбують українську діаспору, про обслуговування громадян України, створення українського культурного центру в Італії, пенсійне забезпечення, визнання українських дипломів і посвідчень водіїв, а також про перевезенням тіл померлих українців в Україну. У свою чергу посол поінформував про співпрацю з українською діаспорою та участь у її громадських

заходах. Він також звернув увагу на важливість створення української громадської надбудови в Італії, яка б координувала та представляла всю українську діаспору в цій країні, на що президент СКУ зауважив, що така надбудова повинна створюватися знизу і без жодного зовнішнього тиску.

18 вересня президент СКУ зустрівся з представниками українських громадських організацій Італії. На зустрічі були присутні: Олесь Городецький, голова Християнського товариства українців у Італії; Марія Беднарчук, керівник українського театру "Берегиня", голова Асоціації "Оріана", Рим; Наталя Цебрик, член правління італійської профспілки UGL, Рим; Микола Дулеба, заступник президента правозахисної організації "Оберіа", Венеція; Віра Паук, керівник Асоціації "Лада", Рим; Марія Очич, голова української громади, Вітербо; Євгенія Баранова, заступник голови Асоціації "Надія", Брешія; Люба Карпа,

голова Асоціації "Україна", Рим; Лариса Іськів, член Спілки художників України, голова Об'єднання українських художників, Рим; Наталя Грабчук та Мар'яна Трісь, представники української молоді, Рим. У своєму виступі Євген Чолій поінформував про майбутні плани праці СКУ та закликав українські громади Італії до активної діяльності та до підтримки всеукраїнських акцій, які ініціює СКУ. Після цього відбулася дискусія щодо подальшого розвитку громадського життя та можливості створення єдиної крайової надбудови в Італії.

У цей же день президент СКУ відвідав Базиліку Святого Петра у Ватикані, помолився біля мощей святого Йосафата Кунцевича і мозаїчних образів святих Володимира та Ольги.

Інформацію про візит президента СКУ до Риму подало найбільше інформаційне агентство Італії ANSA.

ПОЇЗДКА ПРЕЗИДЕНТА СКУ ЄВГЕНА ЧОЛІЯ ДО ІСПАНІЇ

19-23 вересня 2010 р. президент СКУ Євген Чолій відвідав українців Іспанії, де ознайомився з життям місцевої української спільноти та мав ряд офіційних зустрічей у Мадриді і в Барселоні з представниками іспанського уряду, органів місцевого самоврядування, дипломатичного корпусу України в Іспанії, а також з керівниками українських громад.

Організацію візиту президента СКУ до Іспанії та його супровід забезпечили Українська Громада Іспанії за права, честь і гідність українців на чолі з Юрієм Чопиком (Мадрид) та Асоціація українців у Каталонії "Червона калина" під головуванням Володимира Петруцака (Барселона).

Мадрид

19 вересня Євген Чолій з дружиною Анною взяв участь у Службі Божій у Храмі Матері Божої Доброї Звістки та у святі першого дзвоника в українській суботній школі, що діє при церкві. Після цього президент СКУ мав зустріч з українською громадськістю, в якій узяли участь парох о. Іван Липка, голова Української Громади Іспанії за

Е. Чолій виступає перед українською громадою Мадриду

права, честь і гідність українців Юрій Чопик, почесний голова цієї асоціації Теодор Барабаш та члени таких українських громадських інституцій: Українська

Громада Іспанії за права, честь і гідність українців, Асоціація українців Кантабрії "Оберіа", Асоціація "Українці Алкали" і українська суботня школа Алкали; Асоціація "Наші діти" і українська суботня школа "Рідний край", що діє при асоціації; Асоціація вихідців зі Східної Європи "За майбутнє" і школа "Дивосвіт" з Мостолеса, а також українська суботня школа при Храмі Матері Божої Доброї Звістки. Під час зустрічі президент СКУ поінформував про діяльність СКУ та закликав українську діаспору Іспанії до згуртованості і єдності, до посилення зв'язків з українським народом в Україні та до відповідної реакції на порушення людських і національних прав українців, зокрема в Україні та в Росії. Після виступу він відповів на запитання та обговорив з присутніми болючі теми, що стосуються соціального забезпечення, легалізації українських документів та українського шкільництва.

20 вересня президент СКУ разом з головою Української Громади Іспанії Юрієм Чопиком за права, честь і гідність українців зустрівся з депутатом іспанського Парламенту Гонсало Роблесом Ороско. Під час зустрічі Євген Чолій поінформував про основні засади діяльності СКУ, наголосив на важливості державної допомоги українцям та українським організаціям Іспанії та звернувся з проханням посприяти участі українців з України у Всесвітньому дні молоді, який пройде в Мадриді у серпні 2011 р. Він також наголосив на

важливості світового визнання Голодомору геноцидом українського народу та закликав владу Іспанії робити моніторинг заяв про порушення людських прав українців, насамперед в Україні та в Росії. У свою чергу Гонсало Роблес Ороско дав високу оцінку українцям, що проживають у Іспанії, відзначивши їхню чесність, працьовитість та відповідну інтеграцію в іспанське суспільство.

У цей же день президент СКУ очолив українську делегацію на зустрічі в Іспансько-українському центрі із заступником радника з питань імміграції та співробітництва Мадриду Габріелем Фернандесом Рохасом, директором відділу імміграції Пабло Гомесом Тавірою, директором Фондації "Атенеа" Паз Касійяс та директором Іспансько-українського центру Естер Ріко Donovan. З української сторони на зустрічі також були присутні голова Української Громади Іспанії за права, честь і гідність українців Юрій Чопик, почесний голова цієї асоціації Теодор Барабаш, її скарбник Іванна Бабій, Анна Чолій та директор журналу "Українське коріння" Лариса Ратич. У ході засідання було представлено діяльність центру та продемонстровано, в який спосіб мадридська спільнота підтримує іммігрантів. У свою чергу Євген Чолій подякував за надану українцям допомогу та закликав бути чуйними до проблематики українсько-російських відносин.

Відтак у приміщенні Посольства України в Іспанії відбулась зустріч української делегації з послом Анатолієм Щербою та з консулом Владиславом Богорадом, яку очолив президент СКУ. У її ході Євген Чолій поінформував про діяльність СКУ та порушив питання про обслуговування та соціальне забезпечення українців, що проживають у Іспанії. Анатолій Щерба зі свого боку розповів про співпрацю з українською діаспорою Іспанії та пообіцяв посприяти участі молоді з України у Всесвітньому дні молоді.

Барселона

21 вересня Євген Чолій разом з дружиною Анною та головою Асоціації українців у Каталонії "Червона калина" Володимиром Петрущаком зустрівся з генеральним директором відділу планування та довілля Барселони Карлосом Мартінесом Кірохою, заступником генерального директора відділу мов та довілля Жозепом Валькорбою та з головою відділу мовного обслуговування Неус Лоренсо. Президент СКУ проінформував про основні напрямки роботи СКУ, порушив питання про політику багатокультурності та подякував за надання шкільного приміщення українській суботній школі в Барселоні. Під час бесіди сторони відзначили позитиви підтримки державами світу розвитку

національних меншин, а зокрема їхніх мов та культурних надбань.

Затим у приміщенні Генерального консульства України в Барселоні відбулась зустріч Президента СКУ з виконуючим обов'язки генерального консула Борисом Сотніковим. На зустрічі були присутні голова Асоціації українців в Каталонії "Червона калина" Володимир Петрущак та голова Асоціації українців Торрев'єхи з провінції Аліканте Михайло Черешнюк. У ході зустрічі Євген Чолій поінформував про основні напрямки роботи СКУ та звернув увагу на справи, що стосуються консульського обслуговування громадян України, їхнього пенсійного забезпечення, визнання українських дипломів і посвідчень водіїв та на

Е. Чолій з українцями Барселони

питання, пов'язані з перевезенням тіл померлих українців в Україну. Зі свого боку Борис Сотніков розповів про співпрацю з українськими громадськими організаціями консульського округу, а зокрема про вшанування жертв Голодомору 1932-33 рр.

Цього ж дня в актовому залі церкви св. Моніки в Барселоні президент СКУ виступив з промовою перед українцями Каталонії. Він розповів про діяльність СКУ, у тому числі й у збереженні незалежності Української держави, та закликав реагувати на різного роду антиукраїнські дії та порушення людських і національних прав українців. У зустрічі взяли участь парох Української Греко-Католицької Церкви в Барселоні о. Гектор Ціммер та представники таких українських громадських організацій з Барселони і околиць: Асоціація українців в Каталонії "Червона калина" з провінції Аліканте, Асоціація українців Сегарри з провінції Леїда, Асоціація "Аніарку" і Асоціація "Схід-Захід" з Барселони. По завершенню доповіді присутні обговорили сучасний стан українських громадських організацій в Іспанії та тривожну політичну ситуацію в Україні.

23-27 вересня 2010 р. президент СКУ Евген Чолій здійснив візит до Португалії. Під час зустрічей з українськими громадами Португалії і їх провідниками президент СКУ ознайомився з місцевим організаційним життям, поінформував про основні засади діяльності СКУ та про його працю, пов'язану з останніми тривожними подіями в Україні, а також порушив питання про шляхи подальшого співробітництва.

Організацію візиту президента СКУ до Португалії та його супровід забезпечила Спілка українців у Португалії на чолі з її головою Павлом Садохою.

Лісабон

У перший день президент СКУ зустрівся з головою Спілки українців у Португалії Павлом Садохою, який ознайомив його з українським громадським життям та зі станом української діаспори Португалії.

Фатіма

24 вересня Евген Чолій разом з дружиною Анною та з настоятелем Української Греко-Католицької Церкви Різдва Пресвятої Богородиці о. Йоаном Лубівим здійснив поїздку до паломницького міста Фатіма, де побував на Службі Божій та відвідав святі місця.

Відтак Евген Чолій завітав до Української Греко-Католицької Церкви Успіння Пресвятої Богородиці та зустрівся з о. Сільвіо Літвінчуком, який організував зустріч з представниками української громади Фатіми та околиць. Президент СКУ ознайомив присутніх з діяльністю СКУ, а зокрема з працею, що спрямована на збереження української національної ідентичності, захист прав українських громадян, забезпечення їхніх культурних і освітніх потреб, а також збереження незалежності Української держави. У ході зустрічі було обговорено ряд питань соціального характеру та справи, що стосуються розвитку українського громадського життя.

Лісабон

У цей же день у Лісабоні Евген Чолій та заступник голови Спілки українців у Португалії Степан Пазичин дали інтерв'ю українському радіо "Наше радіо", що має щоденну годинну трансляцію для української громади. Під час бесіди з кореспондентами цього радіо Галиною Бобик і Вікторією Шашко президент СКУ розповів головню про діяльність СКУ.

25 вересня президент СКУ побував в українській суботній школі "Дивосвіт", яка діє при Спілці українців у Португалії. У цьому навчальному році в ній навчається 180 українських школярів. Після загального ознайомлення з діяльністю школи, яку представив її директор Юрій Унгурян, Евген Чолій провів відкритий урок з учнями старших класів, під час якого розповів про структуру і діяльність СКУ та закликав молоде покоління зберігати українську мову і культуру та активно включатися в українське громадське життя.

Затим президент СКУ взяв участь у засіданні ради Спілки українців у Португалії, де були присутні її

голова Павло Садоха, перший заступник голови Ольга Гарасимчук, директор школи Юрій Унгурян, голова контрольно-ревізійної комісії Тетяна

На фото по центру зліва направо: Е. Чолій, А. Чолій та Ю. Унгурян серед учнів української суботньої школи "Дивосвіт"

Поліковська та голова осередку в Лісабоні Михайло Наконечний. Під час засідання було порушено питання про напрямки майбутньої діяльності спілки та співпрацю з СКУ, у тому числі й про потребу створення при українській громаді Португалії молодіжних організацій, про подальшу співпрацю в питаннях визнання в світі Голодомору геноцидом українського народу, про справи, що стосуються захисту прав людини, ефективних шляхів інформування української спільноти через друковані українські видання та електронні засоби мас-медіа, про питання українського шкільництва та організацію всеукраїнських спортивних змагань.

Відтак Евген Чолій мав зустріч з представниками Асоціації українців у Португалії "Собор", Асоціації "Християнський рух українців Португалії" та Українсько-португальського бізнес-клубу. Було обговорено питання про успіхи і проблеми сучасного українського громадського життя, про необхідність збереження християнських і українських цінностей та про можливості надання українським громадським інституціям конкретної допомоги організаційного характеру, як наприклад, проведення на різних всеукраїнських зібраннях робочих сесій практичного характеру на цю тематику. У засіданні взяли участь: від Асоціації українців у Португалії "Собор" - Олег Гуцько (голова), Оксана Гуцько і Ірина Бодик; від Асоціації "Християнський рух українців Португалії" - Іван Онищук (голова), Іван Середа і Володимир Явний та від Українсько-португальського

бізнес-клубу Максим Богун (голова).

26 вересня після Служби Божої Євген Чолій мав короткий виступ в УГКЦ Різдва Пресвятої Богородиці. Він поінформував українців про працю СКУ та про сучасні тривожні події в Україні.

Пізніше президент СКУ виголосив головну доповідь на святковому відзначенні 19-ої річниці незалежності Української держави, яке пройшло за участю українців Португалії з таких місцевостей, як Алгарве, Абрантешу, Калдеш де Раїнья, Сантарень, Лейрія та Візеу. Ознайомивши присутніх з загальною діяльністю СКУ, Євген Чолій зупинився на конкретній праці, що спрямована на збереження незалежності України. Він закликав українців Португалії не відчуватися від важливих для України та українства тем та активно реагувати на всі антиукраїнські дії і порушення людських прав. Промова президента СКУ викликала ряд запитань,

на які він відповів під час дискусії. А відтак відбувся святковий концерт, який підготували місцеві митці.

Цього ж дня президент СКУ мав зустріч з пасторальним координатором УГКЦ Іваном Гудзем, під час якої обговорив справи, що стосуються українського громадського життя в Португалії та зміцнення співробітництва між церквою і громадськими організаціями.

Примітка:

28 вересня 2010 р. після розміщення на сторінках інтернет-видання Спілки українців у Португалії <http://www.spilka.pt/> відеозапису "Зустріч президента Світового Конгресу Українців Євгена Чолія з українською громадою Португалії", котрий одразу ж збільшив рейтинг відвідувань, Інтернет-видання піддалось атаці, а в ніч з 28 на 29 вересня було зруйноване.

ПОЇЗДКА ПРЕЗИДЕНТА СКУ ЄВГЕНА ЧОЛІЯ ДО СЕРБІЇ

Е. Чолій та М. Гочак

13-15 листопада 2010 р. президент СКУ Євген Чолій здійснив візит до Сербії з нагоди 120-ої річниці переселення українців на простори колишньої Югославії та 20-ої річниці заснування в Сербії Товариства української мови, літератури і культури "Просвіта". Під час цієї поїздки він ознайомився з громадським і релігійним життям українців Сербії та мав офіційні зустрічі з представниками сербського уряду та органів місцевого самоврядування.

Організацію візиту президента СКУ та його супровід у Сербії забезпечило Товариство української мови, літератури і культури "Просвіта" на чолі з головою Мирославом Гочаком, який одночасно очолює Конференцію Українських Молодечих Організацій при СКУ.

Разом з президентом СКУ в заходах, що відбулися 13 та частково 14 листопада, взяла участь його 1-ий заступник, голова ЕКУ Ярослава Хортяні.

Новий Сад

13 листопада президент СКУ та його перший заступник взяли участь в урочистій академії з нагоди 120-ої річниці переселення українців на простори колишньої Югославії та 20-ої річниці заснування в Сербії Товариства української мови, літератури і культури "Просвіта", що відбулася у Новому Саді, в Угорському культурному центрі ім. Петефі Шандора. Учасниками цього заходу стали численні представники українських товариств Сербії та македонської, болгарської і грецької національних спільнот. Серед гостей були присутні священики Греко-Католицької Церкви о. Роман Мизь та о. Владислав Варга з Нового Саду та о. Микола Ступ'як з Хорватії, заступник голови Влади Автономного краю Воєводина, крайовий секретар Секретаріату міжрегіонального співробітництва Борис Баряктарович, заступник голови Скупщини Автономного краю Воєводина Бранімір Мітрович Посол України в Сербії Віктор Недопас, заступник голови ЕКУ Славко Бурда, голова Української національної ради в Сербії Йосиф Сапун, радник Міністерства культури і національної спадщини Румунії Ярослава Колотило, заступник голови Союзу українців Румунії Юрій Глеба, заступник голови Державного самоврядування українців в Угорщині Юрій Кравченко, голова Союзу національних

Зустріч з заступником голови Скупщини Автономного краю Воєводина Браніміром Мітровичем

меншин Республіки Сербської у Боснії і Герцеговині Степан Гаврилюк, голова Координації української національної меншини в Республіці Хорватія Віктор Філіма та голова Української громади Республіки Хорватія Іван Семенюк.

Під час святкового зібрання президент СКУ виголосив промову, в якій привітав українців з подвійним ювілеєм та наголосив на основних чинниках становлення української спільноти на терені колишньої Югославії та на успішній діяльності Товариства української мови, літератури і культури "Просвіта" з часу його відновлення в 1989 р. Він також звернув увагу на діяльність у збереженні віри та національної свідомості українців, на внесок Митрополита Андрея Шептицького, який спричинився до започаткування в Боснії цієї церкви, та

Зустріч з членами Української національної ради Сербії (зліва направо): М. Крижачук, М. Гочак, Й. Сапун, Е. Чолій, М. Калинюк та М. Мельник

відзначив роль "Просвіти" як важливої опори у збереженні та розвитку української мови і культури. У ході відзначення Ярослава Хортяні вручила нинішньому голові Товариства української мови, літератури і культури "Просвіта" Мирославу Гочаку Почесну грамоту ЕКУ за значний внесок у збереження української ідентичності у Сербії та за розвиток українського молодіжного руху в Європі.

14 листопада Євген Чолій побував на репетиції Українського культурно-мистецького товариства "Кобзар", яка проходила в приміщенні початкової школи ім. Джорджа Натошевича. Він привітав учасників колективу та оглянув елементи програми, що буде представлена на Фестивалі української дитячої творчості "Веселка". Тут він також зустрівся з директором школи Недельком Джорджичем, що

розповів про специфіку цього навчального закладу, в якому українська мова з елементами національної культури вивчається як окремий предмет.

15 листопада президент СКУ зустрівся з головою Влади Воєводини Бояном Пайтичем та заступником голови Скупщини Автономного краю Воєводина Браніміром Мітровичем. Під час цих зустрічей Євген Чолій поінформував про діяльність СКУ та наголосив на важливості збереження та плекання в Сербії традицій української та інших національних меншин. Було порушено низку питань, які в майбутньому потребують уваги з боку сербської влади, а зокрема про визнання Сербією Голодомору 1932-33 рр. геноцидом українського народу, встановлення в Новому Саді пам'ятника Тарасу Шевченку, надання фінансової підтримки для українських культурних товариств Воєводини, залучення представників національних меншин до роботи в сербському уряді та про встановлення побратимства між Львовом і Новим Садам.

Після цього в приміщенні Української національної ради Нового Саду відбулася зустріч Євгена Чолія з головою цієї ради Йосифом Сапуном та її членами. Було обговорено справи, пов'язані з діяльністю ради та ознайомлено Президента СКУ з Законом про національні ради національних меншин Сербії.

У резиденції Апостольського екзарха для греко-католиків Сербії та Чорногорії відбулася зустріч президента СКУ з Владикою Юрієм (Георгієм) Джуджарем та новосадським парохом о. Романом Мизем, під час якої було надано уваги питанням, що стосуються діяльності СКУ та Греко-Католицької Церкви у Сербії.

Кула

Зустріч у видавництві "Рідне слово" (другий зліва Й. Сапун, Я. Хортяні, Я. Комбіль, Е. Чолій, О. Стецюк та М. Гочак

14 листопада Євген Чолій та Ярослава Хортяні відвідали українців у м. Кула. Вони побували в Греко-Католицькій Церкві Св. Йосафата, де після участі в Службі Божій зустрілися з о. Віталієм Лотоцьким та з місцевими парафіянами. Під час виступу Євген Чолій поінформував присутніх про працю СКУ щодо розбудови українського громадського життя в діаспорі і збереження незалежності Української держави та закликав реагувати на антиукраїнські дії та порушення людських і національних прав українців.

Цього ж дня Євген Чолій та Ярослава Хортяні побували в Культурно-мистецькому товаристві ім. Івана Сенюка, що дало нагоду зустрітися з його провідом, який очолює Андрій Парипович, та обговорити справи, пов'язані з діяльністю товариства. Відтак керівники СКУ завітали до видавництва "Рідне слово", де завдяки його директору Ярославу Комбілю та головному і відповідальному редактору Оксані Стецюк ознайомились з працею установи та головними виданнями - газетою "Рідне слово" і дитячим часописом "Соловейко".

Інджія

14 листопада президент СКУ взяв участь у відзначенні 5-ої річниці заснування Культурно-мистецького товариства "Калина" у м. Інджія. У вітальному слові він наголосив на ролі мистецтва у збереженні національної спадщини українського народу та побажав членам творчого колективу успіхів у майбутньому.

Після завершення святкового концерту Євген Чолій відвідав Греко-Католицьку Церкву Успіння Пресвятої Богородиці та обговорив з парохом о. Петром Дуткою справи, що стосуються життя місцевої української громади.

Белград

14 листопада у Белграді президент СКУ зустрівся з державним секретарем Міністерства людських прав та національних меншин Іваном Булатовичем, де зокрема привернув увагу до порушення основних прав і свобод в Україні і Росії та до важливості визнання світовою громадськістю, у тому числі й Сербією, Голодомору 1932-33 рр. геноцидом українського народу. Під час бесіди також ішлося про позитиви схваленого рік тому *Закону про національні ради національних меншин Сербії*.

ПОЇЗДКА ПРЕЗИДЕНТА СКУ ЄВГЕНА ЧОЛІЯ ДО БОСНІЇ Й ГЕРЦЕГОВИНИ

16-17 листопада 2010 р. президент СКУ Євген Чолій здійснив поїздку до Боснії й Герцеговини, де відвідав одну із двох найбільших адміністративних одиниць Боснії й Герцеговини – Республіку Сербську. Під час дводенної подорожі Євген Чолій ознайомився з українським релігійним і громадським життям, відвідав пам'ятні для українців місця та мав офіційні зустрічі з представниками влади.

Організацію візиту президента СКУ забезпечило товариство "Українська матиця" і Культурно-просвітня спілка українців ім. Тараса Шевченка з Бані Луки, а супровід – голова Товариства української мови, літератури і культури "Просвіта" в Сербії Мирослав Гочак, голова Координації української національної меншини в Хорватії Віктор Филіма та його заступник Михайло Семенюк, голова Союзу національних меншин Республіки Сербської Степан Гаврилук та голова товариства "Українська матиця" з Бані Луки доктор Євген Павлишин.

Прнявор

16 листопада у Прняворі Президент СКУ оглянув найстарішу в Боснії й Герцеговині Українську Греко-Католицьку Церкву (УГКЦ) Преображення Господнього та Духовно-культурний центр "Василіанум". Під час бесіди з парохом о. Петром Ситником, головою Асоціації української творчої інтелігенції "Світ культури" Григорієм Овадом та головою Молодіжного культурного товариства "Україна" Жельком Музикою він обговорив питання про сучасний стан українського релігійного і громадського життя та порушив справу про важливість відновлення центру "Василіанум" для потреб української громадськості, а зокрема для проведення молодіжних таборів.

Села Лішня, Дабрак та Дев'ятина

Відтак президент СКУ побував в с. Лішня, де відвідав УГКЦ св. апостолів Петра і Павла, ознайомився з пам'ятником, який був збудований з нагоди 100-ліття заснування першої читальні Товариства "Просвіта" та поспілкувався з лішанським парохом о. Іваном Ліським. Після цього Євген Чолій відвідав УГКЦ Покрови Пресвятої Богородиці в с. Дабрак та УГКЦ Успіння Пресвятої Богородиці в с. Дев'ятина.

Баня Лука

17 листопада у Бані Луці президент СКУ зустрівся з греко-католицьким Вікарем у Боснії о. Михайлом Стахником та парохом УГКЦ Христа Царя о. Мирославом Кернишиним. Під час зустрічі йшлося про історичну роль УГКЦ в Боснії, про її сучасну діяльність та про питання фінансової допомоги від Секретаріату для вірських спільнот. Користуючись нагодою, Євген Чолій відвідав УГКЦ Христа Царя, будівництво якої зараз знаходиться на завершальній стадії.

В УГКЦ Христа Царя в Бані Луці
(зліва направо): о. М. Стахник,
Е. Чолій, о. М. Кернишин та
М. Гочак

У цей же день президент СКУ зустрівся з заступником голови Уряду Республіки Сербської, міністром освіти і культури Антоном Касіповичем та з мером Бані Луки Драголюбом Давидовичем. Євген Чолій подякував представникам влади за підтримку української національної меншини та представив ряд важливих справ. Зокрема заступнику голови Уряду він висловив признання за підтримку будівництва УГКЦ Христа Царя в Бані Луці та звернув увагу на питання, що стосуються фінансової допомоги для УГКЦ від Секретаріату для вірських спільнот та визнання Парламентом Боснії й Герцеговини Голодомору геноцидом українського народу. З мером Бані Луки президент СКУ обговорив питання про надання українській громаді фінансової допомоги і виділення у її власність приміщення та про угоду щодо співробітництва, яка була підписана між містами Баня Лука та Львів.

У ході візиту президент СКУ відвідав Союз національних меншин Республіки Сербської, де зустрівся з представниками Українського товариства “Козак” із Тернополя-Прієдору, Українського культурно - просвітнього товариства ім. Тараса Шевченка з Пнявора, Культурно-просвітньої спілки українців ім. Тараса Шевченка та товариства “Українська матиця” з Бані Луки. Під час зустрічі Євген Чолій мав нагоду представити діяльність СКУ та ближче ознайомитись з особливостями місцевого громадського життя. Він також заторкнув такі питання, як подання українцями своєї національної приналежності під час майбутнього перепису населення, використання можливості для дітей і молоді вивчати українську мову за рахунок державної програми, долучення до різних всеукраїнських акцій та представницька діяльність Координаційної ради українських товариств і об'єднань.

Зустріч з заст. голови Уряду Республіки Сербської (зліва направо): О. Чорний, О. Петришин, Є. Павлишин, М. Гочак, Е. Чолій, А. Касіпович та С. Гаврилюк

У приміщенні Культурно-просвітньої спілки українців ім. Тараса Шевченка Євген Чолій мав зустріч з місцевою українською громадськістю, перед якою виголосив промову про працю СКУ протягом цього року та після культурної програми обговорив з присутніми різні актуальні питання щодо України та української діаспори.

ПОЇЗДКА ПРЕЗИДЕНТА СКУ ЄВГЕНА ЧОЛІЯ ДО ХОРВАТІЇ

16, 18 та 19 листопада 2010 р. президент СКУ Євген Чолій відвідав Хорватію. Він побував у Вуковарі та Загребі, де ознайомився з українським громадським і релігійним життям, мав офіційні зустрічі з представниками державної і місцевої влади, з університетською молоддю і послом України в Хорватії та відвідав пам'ятні місця.

Організацію візиту президента СКУ забезпечила Координація української меншини в Республіці Хорватія та Українська громада Республіки Хорватія, а супровід – голова Координації української національної меншини в Хорватії Віктор Филіма і його заступник Михайло Семенюк та голова Товариства української мови, літератури і культури “Просвіта” в Сербії Мирослав Гочак.

Вуковар

Своє перебування в Хорватії президент СКУ розпочав 16 листопада з відвідин Вуковара. Разом з головою обласної ради Вуковарсько-сріємської

Закладення каменя на місці будівництва Українського дому у Вуковарі. У центрі: Е. Чолій та Б. Галич

області Божем Галичем, мером Вуковару Жельком Сабо, послом України у Хорватії Олександром Левченком, головою Української громади Республіки Хорватія Іваном Семенюком та представниками місцевої української громадськості президент СКУ взяв участь у церемонії посвячення і

закладення каменя на місці будівництва Українського дому – майбутнього центру української громади у Хорватії. Фундамент Українського дому посвятив о. Володимир Магоч.

Затим він вшанував пам'ять полеглих під час Вітчизняної війни, поклавши вінки на Меморіальному цвинтарі жертв Вітчизняної війни у Вуковарі та біля меморіального Хреста полеглим за свободу Хорватії, що встановлений поблизу мерії міста, а також запаливши свічки біля Меморіального пам'ятника Овчара - на місці розстрілу поранених з Вуковарської лікарні.

Цього ж дня пройшла офіційна зустріч з мером Вуковара Жельком Сабо. Президент СКУ подякував меру за розуміння потреб української національної меншини і її підтримку та порушив питання про надання фінансової допомоги для будівництва Українського дому.

Відтак Євген Чолій мав громадську зустріч з українською спільнотою Вуковара. Він виголосив доповідь про діяльність СКУ і про сучасний стан подій в Україні, звернувши зокрема особливу увагу на працю у питаннях захисту людських прав і свобод.

Загреб

18 листопада 2010 р. президент СКУ побував на кафедрі української мови і літератури філософського факультету Загребського університету, де обговорив

питання вивчення української мови та видавничої діяльності з завідуючим кафедрою доктором Євгенієм Пащенкою і науковцями в галузі україністики та ознайомив студентську аудиторію з діяльністю СКУ.

Затим президент СКУ разом з представниками української діаспори обговорив з послом України Олександром Левченком питання про співпрацю українського дипломатичного представництва і української діаспори Хорватії та про відносини владних структур України та СКУ.

Президент СКУ також зустрівся з греко-католицьким єпископом для Хорватії, Словенії, Боснії та Герцеговини, Владикою Ніколою Кекичем (єпископом Крижевецької єпархії). Він поцікавився особливостями церковного та громадського життя українців Хорватії та заохотив до щотижневого ведення у Загребі Служб Божих українською мовою. Євген Чолій також звернувся з проханням посприяти відновленню для потреб української громадськості центру "Василіанум" УГКЦ у Прняворі, Боснія й Герцеговина. По завершенню розмови Владика ознайомив президента СКУ з УГКЦ св. Кирила і Методія та поінформував про необхідність фінансової допомоги для парафії на покриття коштів за ремонтні роботи цієї церкви.

Відтак Євген Чолій мав зустріч з українцями Загреб, у ході якої поінформував присутніх про працю СКУ та ознайомився з успіхами та проблемами їхнього громадського життя.

19 листопада президент СКУ побував у мерії Загреб. Головним питанням, яке він порушив під час зустрічі з мером міста Міланом Бандичем, було надання приміщення для діяльності української громади. Цю справу мер пообіцяв вирішити позитивно. Також було обговорено питання про фінансову допомогу на покриття коштів, витрачених на ремонт УГКЦ св. Кирила і Методія.

Після цього президент СКУ мав зустріч з Головою Хорватського Парламенту Лукою Бебичем, що відбулась за участю представників української меншини Хорватії та посла України.

У зв'язку з відзначенням Дня жертв Вуковару президент СКУ висловив співчуття всьому хорватському народові та подякував керівництву держави за сприяння розвитку української

національної меншини. У ході розмови він також висловив подяку Луці Бебичу за подання на розгляд Хорватського Парламенту питання про визнання Хорватією Голодомору 1932-33 рр. геноцидом українського народу, Комітету ветеранів війни Хорватського Парламенту за одностайне рішення про

Президент СКУ Е. Чолій та Голова Хорватського Парламенту Л. Бебич

визнання Голодомору геноцидом і Хорватському світовому конгресу за підтримку та закликав усіх парламентарів позитивно розглянути це питання. Окрім цього, Євген Чолій закликав розвивати державні відносини з Україною та реагувати на заяви про порушення людських прав в Україні.

Справи щодо розвитку української національної меншини в Хорватії президент СКУ обговорив з головою Ради з питань національних меншин Республіки Хорватія Александром Толнаером. Євген Чолій відзначив важливість існування цієї державної структури та подякував за всебічне сприяння збереженню в Хорватії української національної ідентичності Уряду Республіки Хорватія і Раді з питань національних меншин Республіки Хорватія.

Він звернувся до голови цієї ради з пропозицією підготувати меморандум про політику Хорватії щодо національних меншин та провести практичні семінари щодо існуючих європейських фондів на проекти національних меншин.

**БЮЛЕТЕНЬ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ
UKRAINIAN WORLD CONGRESS NEWSLETTER**

145 Evans Avenue, #207, Toronto ON M8Z 5X8 CANADA, E-mail: congress@look.ca
Редакція не відповідає за зміст поданих до друку матеріалів та зберігає за собою право на їх редагування та скорочення.

ЗУСТРІЧ ПРЕЗИДЕНТА СКУ З ПРЕДСТАВНИКАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ СЛОВЕНІЇ

У рамках подорожі до Хорватії відбулась зустріч президента СКУ з представниками української громади Словенії. У ній взяли участь керівники Товариства українців Словенії "Карпати" – голова керівної ради Славко Фігурик, його заступник Миколай Ердєлі та секретар Андрій Гевка. Вони ознайомили президента СКУ з сучасним станом української діаспори в Словенії та обговорили питання про поширення інформації про Голодомор, культурно-просвітницьку працю, фінансування різних проектів та про приміщення для організації. Президент СКУ в свою чергу поінформував про діяльність СКУ та заохотив українців Словенії до ділової співпраці.

*Зліва направо: М. Ердєлі,
А. Гевка, Е. Чолій, С. Фігурик
та М. Гочак*

УЧАСТЬ ЯРОСЛАВИ ХОРТЯНІ У ВШАНУВАННІ ПАМ'ЯТІ АННИ КИЇВСЬКОЇ

15-19 травня 2010 р. 1-ий заступник президента СКУ, голова ЕКУ Ярослава Хортяні, на запрошення Репрезентативного комітету громади українців Франції та мерії м. Санліс, взяла участь у вшануванні пам'яті Анни Київської - королеви Франції.

Ярослава Хортяні разом з іншими учасниками побувала на літургії в храмі св. Вінсена Вільєрського абатства та поклала квіти до пам'ятника королеві Анні в Санлісі. Вона також узяла участь у науковій конференції на тему "Анна Київська та її зв'язок з Софійським собором у Києві", що пройшла в

приміщенні для урочистих подій муніципалітету за участю вчених та представників української громадськості з різних країн світу, а також місцевих урядовців. Зворушливою подією для всіх присутніх стала церемонія передачі землі з Тихонського

абатства, Угорщина, де колись жила старша сестра Анни - Анастасія Київська, дружина короля Паннонії Андраша I-го. Тут Ярослава Хортяні розповіла присутнім про те, як в Угорщині вшановують пам'ять Анастасії, у тому числі й про відкриття монумента Анастасії Київській у Тихоні та щорічні урочисті заходи, що проходять у день Св. Аньоша з Орлеана. Також було обговорено питання про можливість проведення щорічних спільних заходів за участю представників Угорщини, Франції і України та домовлено, що делегація Санліса відвідає Угорщину вже восени поточного року.

Ярослава Хортяні також стала учасницею урочистостей, що пройшли біля пам'ятника королеві Анні, взяла участь у літературно-мистецькій конференції "Образ королеви Анни у творчості Гонзага Сенбриса" та у днях української культури, які саме в цей час проходили у Санлісі. Окрім цього, вона завітала на церемонію надання одній із шкіл Санліса імені королеви Франції Анни, де від імені угорської меншини передала директору ліцею Селін Жізікел кілька українських видань Товариства Української культури в Угорщині.

У рамках перебування на урочистостях перший заступник президента СКУ побувала в бібліотеці Симона Петлюри, зустрілася з настоятелем православної церкви Св. Володимира Великого у Парижі отцем Сергієм Герасименком та очільником греко-католицького храму священником Михайлом Романюком. Вона також мала зустріч з проводом Союзу українок Франції на чолі з Надією Мигал, під час якої обговорила шляхи майбутньої співпраці.

УЧАСТЬ ЯРОСЛАВИ ХОРТЯНІ У ІІІ ЦЕНТРАЛЬНІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ УКРАЇНЦІВ ХОРВАТІЇ

5 червня 2010 р. 1-ий заступник президента СКУ та голова ЕКУ Ярослава Хортяні, на запрошення української громади Республіки Хорватія і культурно-просвітнього Товариства ім. Івана Франка з Вуковара, побувала на ІІІ Центральній маніфестації українців Хорватії, під час якої проводяться різні громадсько-культурні заходи, які готують 11 українських осередків з центру та регіонів.

Своє перебування на маніфестації Ярослава Хортяні розпочала у Вуковарі з участі у Службі Божій. Затим вона побувала на презентації книги "Рідна мова" проф. Оксани Мартинюк і літературно-музичному вечорі пам'яті Івана Франка "Нам пора для України жити" та оглянула роботи художниці Славки Плішки на її персональній виставці.

Відтак у с. Борово, що неподалік Вуковара, вона разом з численними гостями побувала на звітному концерті українських самодіяльних колективів Хорватії. На концерті були присутні мер Вуковара Желько Сабо, заступник жупана Вуковарсько-Сріемської жупанії (округу) Георгій Чирчич та інші представники місцевої влади, а також аташе у справах культури Посольства України в Хорватії Ольга Рос. Ярослава Хортяні привітала українців з проведенням громадсько-культурних заходів та подякувала їм за те, що вони плекають рідну мову і національні культурні традиції, об'єднуються в товариства, щоб зберегти українську меншину в іншомовному оточенні і поширювати культурні цінності українського народу в хорватському суспільстві. *"Мене вразило, що на цьому концерті було дуже багато дітей. Чесно кажучи, я по-доброму заздрила хорватським українцям, адже в Угорщині ми не маємо стільки дітей. Звичайно, не всі малята віком до 10-12 років у Вуковарі розмовляли українською, але потяг до культури*

батьків у них дуже великий. Вони хочуть танцювати і співати, одягатися в українські строї. Це була справжня маніфестація українських дітей!" - підсумувала 1-ий заступник президента СКУ.

Відтак Ярослава Хортяні оглянула виставку робіт із каменя скульптора Юрія Голодовича та вернісаж картин на тему "Україна в серці" членів художнього гуртка під керівництвом Анфіци Верхат зі Словенського Броду.

СКУ ЗАСУДИВ ПОРУШЕННЯ ЛЮДСЬКИХ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ ПРАВ УКРАЇНЦІВ РОСІЇ

---

31 травня 2010 р. СКУ випустив пресове повідомлення, в якому привернув увагу до звинувачень Міністерства юстиції Росії на адресу Федеральної національно-культурної автономії українців Росії (ФНКАУР), що за своєю суттю порушують людські та національні права української меншини в Росії.

Закидаючи, що співголова ФНКАУР узяв участь у публічному виступі на радіо "Свобода", був співорганізатором проведеної в Москві Міжнародної науково-практичної конференції "Україністика Росії: історія, стан, тенденції розвитку" та керував заходами, присвяченими пам'яті жертв Голодомору з метою підтримки "Незгасимої свічки" та документально-художньої виставки "Голодомор 1932-33 рр. – геноцид українського народу", - Міністерство юстиції Російської Федерації винесло ФНКАУР письмове попередження та на основі цього подало до Верховного Суду Росії позовну заяву про її ліквідацію.

У відповідь на заяву ФНКАУР до Тверського районного суду Москви щодо скасування письмового попередження Міністерства юстиції надійшла відмова.

СКУ засудив порушення людських та національних прав українців Росії та закликав Росію негайно припинити такі дії та дотримуватись своїх міжнародних зобов'язань відносно основних свобод людини. СКУ також закликав владні структури України стати на захист української меншини в Росії та оскаржити порушення її людських та національних прав.

СКУ ПРИВІТАВ З ІНТРОНІЗАЦІЄЮ МИТРОПОЛИТА ЮРІЯ

---

21 листопада 2010 р., у Вінніпезі, Канада, відбулась інтронізація Високопреосвященнішого Архієпископа Юрія на Митрополичий престол Української Православної Церкви в Канаді.

У зв'язку з цим СКУ привітав Митрополита Юрія та висловив велике признання за його віддану працю в Раді директорів СКУ, а також сподівання на подальше успішне співробітництво. СКУ побажав Митрополиту Юрію невичерпних життєвих сил та наснаги для вірного служіння українському народу та Українській Православній Церкві.

СУМНА ВІСТКА

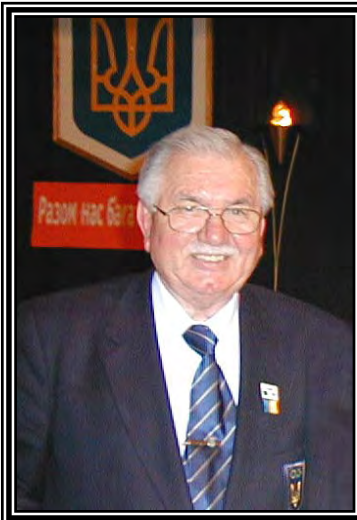

ВІДІЙШОВ У ВІЧНІСТЬ СВ. ПАМ'ЯТІ СТАХ ГАБА

Ділимося сумною вісткою, що 3 липня 2010 р. в Торонто, Канада, відійшов у вічність відомий український громадський діяч - св. пам'яті Стах Габа.

Протягом довгих років св. пам'яті Стах Габа був членом Ради директорів Світового Конгресу Українців, де обіймав посаду голови Комісії спорту. Він був відданим та ініціативним працівником, який щиро вболівав за інтереси українського спорту та невтомно працював для піднесення успіхів українських спортсменів, а зокрема всіляко сприяв становленню та підтримці українського олімпійського спорту в Україні та в світі.

Покійний народився в 1930 р. у с. Судова Вишня на Львівщині в українській патріотичній родині. Під час Другої світової війни разом з батьками в пошуках старшого брата-дивізійника перебував у таборах біженців у Австрії та в Німеччині, а в 1948 році прибув до Канади.

З перших років проживання в Канаді св. пам'яті Стах Габа включився в українське громадське життя. Зацікавлений спортом, він довго був активним членом футбольної команди Спортивного товариства "Україна" в Торонто, а згодом – тренером юнацької команди та виконуючим обов'язки тренера Спортивного товариства "Україна". Разом з тим св. пам'яті Стах Габа виконував велику роботу в різних українських громадських організаціях: був головою організації Канадських приятелів Національного олімпійського комітету України, членом Управи відділу Конгресу Українців Канади у Торонто, головою Культурного центру ім. Тараса Шевченка в Етобіко, заступником голови Української спортової централі Америки і Канади, а в 2007 році був обраний головою Церковного комітету при парафії Успення Пресвятої Богородиці у Міссіссасзі. Св. пам'яті Стах Габа також був членом українських хорів "Бурлака" і "Прометей".

Довголітня громадська праця св. пам'яті Стаха Габи була неодноразово відзначена різними нагородами, а зокрема найвищою нагородою Світового Конгресу Українців, медаллю св. Володимира Великого, Шевченківською медаллю Конгресу Українців Канади та відзнакою Президента України - орденом "За заслуги" III ступеня.

Св. пам'яті Стах Габа залишив у смутку дружину Дзвінку, дітей та онуків.

Світовий Конгрес Українців висловлює глибокі співчуття дружині та родині покійного.

Вічна йому пам'ять!

УКРАЇНСЬКІ КРЕДИТОВІ СПІЛКИ

Підсумовуючи діяльність за 2010 р., сердечно дякуємо всім українським кредитовим спілкам, які відгукнулись на наше звернення та надали СКУ щедру фінансову допомогу.

Ми високо цінуємо Ваше розуміння потреб СКУ та його місії на сучасному етапі, що в першу чергу полягає в консолідації усього світового українства задля відстоювання його національних інтересів та збереження територіальної цілісності й незалежності нашої духовної Батьківщини - України.

Цьогорічна праця СКУ характеризується зокрема зміцненням зв'язків з українськими громадами світу та встановленням контактів з владними структурами країн їхнього проживання, а також представленням позиції СКУ на міжнародних та всеукраїнських форумах і розширенням співробітництва з високими міжнародними інституціями.

У 2010 р. діяльність СКУ підтримали такі українські кредитові спілки:

Українська Кредитова Спілка *"Будучність"*, Торонто, Канада - \$15,000;

Українська Народна Каса *"Дежарден"*, Монтреаль, Канада - \$10,000;

Українська Кредитова Спілка, Торонто, Канада - \$10,000;

Федеральна Кредитова Спілка *"Самопоміч"*, Нью-Йорк, США - \$10,000;

Фундація *"Спадщина"* банку *"Певність"*, Чикаго, США - \$10,000;

Українська Американська Федеральна Кредитна Спілка *"Самопоміч"*, Чикаго, США - \$10,000;

Федеральна Кредитова Кооператива *"Самопоміч"* (Нью-Джерсі), Кліфтон, США - \$4,500;

Федеральна Кредитова Кооператива *"СУМА"*, Йонкерс, США - 2,000;

Українська Федеральна Кредитна Спілка, Рочестер, США - \$500.

СКУ чергу закликає всіх українців вступати до членства українських кредитових спілок та полагоджувати в них свої фінансові справи.

ПРОСИМО ПАМ'ЯТАТИ ПРО СКУ В СВОЄМУ ЗАПОВІТІ

Просимо Вас включити у свій заповіт Світовий Конгрес Українців та Українську Світову Фундацію. Ваш дар допоможе зміцнити українську діаспору.

PLEASE REMEMBER THE UWC IN YOUR WILL

Please consider including the Ukrainian World Congress and the Ukrainian World Foundation in your estate planning. Your gift will help strengthen the Ukrainian diaspora.

Світовий Конгрес Українців (СКУ) – це найвища міжрайова координаційна громадська надбудова, яка репрезентує українську діаспору. Діяльність СКУ охоплює:

- координацію праці його складових організацій згідно з постановами і статутом СКУ;
- збереження української національної ідентичності, мови і культури;
- співпрацю з українцями в Україні та надання їм допомоги;
- захист прав українців незалежно від місця їх проживання.

Понад 40 років СКУ проводить свою широку діяльність завдяки щедрій підтримці українців усього світу. Для виконання поставлених завдань річний бюджет СКУ повинен становити не менше півмільйона доларів. Частину фондів забезпечують наші складові організації. Оскільки кількість українців за межами України збільшується, нашою метою є залучити до співпраці кожного українця. Закликаємо Вас фінансово підтримати СКУ і цим допомогти виконати завдання, які поставила українська громада.

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ВАШУ ПІДТРИМКУ!

Евген Чолій
Президент

Стефан Романів
Генеральний секретар

The Ukrainian World Congress (UWC) is a coordinating body representing the Ukrainian diaspora. Its aims and objectives include:

- coordinating the activities of its member organizations according to UWC constitution and by-laws;
- preserving the Ukrainian national identity, language, and cultural heritage;
- assisting and working with the Ukrainian people in Ukraine;
- protecting the human rights of Ukrainians, wherever they may reside.

For over 40 years the UWC has relied on the generosity of Ukrainians around the world for the financial support of its extensive range of activities. The UWC's annual budget, funded in part by its member organizations, should be no less than half a million dollars. As the number of Ukrainians beyond the borders of Ukraine increases, it is our goal to ensure that everyone is included in our global community. We call upon you to show your generosity to enable the UWC to fulfill the obligations entrusted to it by the Ukrainian community.

THANK YOU FOR YOUR SUPPORT!

Eugene Czolij
President

Stefan Romaniw
General Secretary

✂

Шановні жертводавці! Повідомляємо Вас, що СКУ буде публікувати імена і прізвища жертводавців та суму переданих ними пожертв, за винятком тих, які від цього відмовляться в письмовій формі.

Я _____ прошу СКУ не публікувати моє ім'я та прізвище як жертводавця.

Dear Donors! We wish to inform you that the UWC will publish the names of its donors and the amount of the donations, unless you advise us otherwise in writing.

I _____ request that the UWC not publish my name as a donor.

Прізвище/Name: _____

Адреса/Address: _____

Телефон/Telephone: _____ Електронна адреса/E-mail _____

\$25.00 _____ \$50.00 _____ \$100.00 _____ \$150.00 _____ Іншу суму \$ / Other \$ _____

Щиро дякуємо за Вашу пожертву! Thank you for your donation!

Для отримання посвідки на звільнення від податків просимо **жертводавців з Канади** виписувати чеки на **UKRAINIAN WORLD FOUNDATION** з допискою "For UWC".

Жертводавців з інших країн та тих, хто не потребує посвідки, просимо виписувати чеки на **UKRAINIAN WORLD CONGRESS**.

Canadian Donors: please make cheques payable to the **UKRAINIAN WORLD FOUNDATION** with a note that this donation is **for the UWC**.
Donors from other countries and those not needing tax receipts: please make cheques payable to the **UKRAINIAN WORLD CONGRESS**.

Please mail your cheques to: **Ukrainian World Congress**, 145 Evans Avenue, Suite 207, Toronto, ON, Canada M8Z 5X8.